Ը. ՏԱՐԻ 2376 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 16 ՔՂՂՈՑ 4384 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1891 4 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1309 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՁ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌وه
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժեքով	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք	50
» » Վեցամսեայ »	28
Ինքզինքը Թուրքիի վրայ մասնաւոր ազգագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դուսաց Թղթատարի ծախք միօրինակ	Ղրշ. 50

Խմբագրութեան ուղղուած Նամակ կամ լայլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 24|5 ՅՈՒՆՎ. 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Կղերական խնդիրը կը շարունակէ լրագրերն զբաղեցնել։ Հիմա կղերական կուսակցութեան մէջ իսկ անհամաձայնութիւն մտած է։ Պ. Փոլ տը Քասանեաք պոնապարդեան մ'է, որ միշտ կաթոլիկ կուսակցութեան վերայ կրթնած է՝ Հանրապետութեան դէմ խօսելով և գործելով, և Միապետութեան վերահաստատման փափաքելով։ Եւ այս եռանդուն գործիչ դիգէն է Վատիկանեան մեղմ քաղաքականութենէն, որով Ֆրանսացի եպիսկոպոսաց խոհեմութիւն կը քարոզուի, և յորմէ ներշնչեալ պապական նուիրակն ի Փարիզ՝ հանրապետական կառավարութեան հետ հաշտ վարուելու բանիւ և արդեամբ օրինակ կուտայ ֆրանսացի եպիսկոպոսաց։ Ուստի Պ. Քասանեաք իր Օրտէրէ լրագրին մէջ նուիրակին դէմ գրեց, և Վատիկանի ընթացքին դէմ, յայտարարեց բացարձակ թէ «Հաւատոյ մասին Լեւոն ԺԳ. իրաւունք ունի հեղինակութեամբ խօսելու և մեր ամենէս հնազանդութիւն պահանջելու։ Իսկ քաղաքական գործոց մէջ, կաթոլիկներն իրենց խղճին համեմատ կը վարուին, իւրաքանչիւր ոք իւր երկրին պահանջմանց եւ պիտոյից համաձայն։» Նուիրակին բերան եղած ուրիշ թերթ մը պատասխանեց առ Օրտէրէ թէ Պապն ամեն քաղաքական կուսակցութիւններէ վեր դիրք մը բռնելով, ամենէն աւելի ի վիճակի է դիտալ թէ Եկեղեցւոյն շահուց ո՛ր քաղաքականութիւնը ձեռնտու է առաւելապէս։ Եթէ Պապը խոհեմ և հաշտարար ընթացք մը կը յանձնարարէ Ֆրանսացի եպիսկոպոսաց, պատճառն այն է որ Եկեղեցւոյ շահուց այսպիսի ընթացք մը աւելի նպաստաւոր կը համարի, եւ ամեն բարի կաթոլիկ պէտք է խոնարհի Եկեղեցւոյ Պետին այս տնօրէնութեան առջեւ։ Գալով նուիրակին, քանի որ հանրապետական կառավարութեան մօտ պաշտօնի կոչուած է, հարկաւ իրեն բան դործ չի կրնար ընել այն կառավարութեան հակառակ ընթացքի մը մղել Ֆրանսացի եպիսկոպոսներն։ Իւր դեսպանական պաշտօն էապէս հաշտարար պաշտօն մ'է, Վատիկանի եւ Ֆրանսայի յարաբերութիւնները բարեկամական վիճակի մէջ պահելու սահմանեալ։

Ի վերայ այսր ամենայնի, Փարիզեան քանի մը թերթեր մանրամասնութեամբ կը պատմեն Ֆրանսացի կարդ մը եպիսկոպոսաց դժգոհութիւնն այս հաշտարար քաղաքականութեան դէմ։ Փարիզի կարդինալ-արքեպիսկոպոսն ինքն իսկ դրուխ կանդներէ է Ֆրանսական եպիսկոպոսութեան այս գործունեայ մասին, ընդդէմ նուիրակին, որ Էքսի արքեպիսկոպոս Կուլթ-Սուլառ եպիսկոպոսի առաքը պախարակած էր, և Փարիզի արքեպիսկոպոսին երեսը զարկած էր այնպիսի հակակառավարական եկեղեցականի մը Փարիզի արքեպիսկոպոսարանին մէջ հիւրընկալուելուն ու քաջալերուելուն։ Արքեպիսկոպոսը քանի մը եպիսկոպոսներու մտերմական գուժարման մէջ խիստ խօսքեր ըսեր է նուիրակին նկատմամբ։ Ներկայ եպիսկոպոսաց մին դանդատեր է թէ նուիրակի պաշտօնատունը սխալ լուրերու կեդրոն մ'եղած է։ Ներկայ եպիսկոպոսք Փարիզի արքեպիսկոպոսին յանձներ են յիշատակագիր մը պատրաստել Ֆրանսայի կրօնային կամ եկեղեցական վիճակին վրայ եւ Լեւոն ԺԳ. Պապին զրկել։ Անձէն Ֆրէբել եպիսկոպոսն ալ իւր մահէն ութ օր յառաջ Պապին զրկեր է քննադատական նամակ մը նուիրակին բռնած ընթացքին դէմ։ Սէէզի եպիսկոպոսն եւս այնպիսի գիր մը զրկեր է Պապին։ Ի մի բան, Ֆրանսական եպիսկոպոսական դասն երկու հակառակ հատուածներու բաժնուած է։ Մէկ մասը տրամադիր է ճանչել երկրին հանրապետական վարչութեան ձեւը, միւս մասը կը հետամտի միապետական դրութեան, ուստի և կը շարունակէ մաքառիլ արդի դրութեան դէմ, կաթոլիկ եկեղեցւոյ շահերուն անհամաձայն գաւանելով զայն, հակառակ նոյն իսկ Վատիկանի յայտարարութեան թէ կառավարական դրութիւնք եւ ձեւակերպութիւնք տարբերութիւն չեն ըներ եկեղեցւոյ նկատմամբ, որ յաւիտենական է, և կրնայ հանդիսատես լինել յաւիտենականութեան ձեւաշատութեանց։ Ֆրանսացի եպիսկոպոսաց մէջէն այս վերջին կարգի պատկանողք աւելի շատոր են քան առաջինք, կառավարականք։ Բայց Հանրապետականք երկիւղ չեն կրեր։ Գիտեն թէ երկրին ստուար մեծամասնութիւնն յարեալ է տիրող դրութեան։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անցեալ շաբթուն մեծ հանդէս մը տեղի ունեցաւ ի Սանդիակօ, Բիլիի մայրաքաղաքին մէջ, ուստիր դեռ մի քանի շաբթներ յառաջ քաղաքային պատերազմի աղեսալի լուրեր կուդային։ Պալմաչէտա դիկտատորն որ Խորհրդարանը լուծած էր, խորհրդարանական կուսակցութեան նաւատորմին ու բանակին կողմէ չարաչար յաղթուելէն ետեւ ինքնասպան եղաւ, յաղթական կուսակցութիւնը չուտով վերահաստատեց բարեկարգութիւնն ու խաղաղութիւնն, և ամենայն օրինաւորութեամբ նոր նախագահի մ'ընտրութիւնը կատարեց, որ ոչ-կուսակցական մարդ մ'եղաւ, նաւային բարձրաստիճան սպայ Պ. Մօնթ, որոյ անցեալ շաբթուն պաշտօնական հաստատման հանդէսը դիտելու համար, աւելի քան վեցսուն հազար անձինք խռնած էին փողոցներու մէջ, թափորին անցած տեղերն։ Ժողովուրդը ջերմ հաճակրանք ցուցուց նոր Նախագահին, որոյ իշխանութեան ներքև կը յուսացուի որ Բիլի վերագտնէ իւր պահ մ'ընդհատեալ անդորրութիւնն և զարգացումն։ Բիլի միշտ պատուաբեր դիրք մը գրաւած էր, միշտ օրինաւորութեամբ լուծելով իւր ներքին կնճիռներ։ Պալմաչէտա նախագահին օրով ծագած յուզումը վաղանցիկ բան մ'եր, և հիմա ո՛չ մէկ ներքին անհամաձայնութիւն կ'երկպառակէ Բիլիցիներն։ Արտաքին դժուարութիւն մը միայն կը զբաղեցունէ միտքերը, Միացեալ Նահանգաց հետ ծագած վէճն, որ դեռ չէ վերջացած։ Ամերիկեան դեսպանն՝ իռլանդացի նախկին ծայրայեղ գործիչ Պ. Էկան՝ քաղաքային պատերազմի միջոցին Պալմաչէտայի կողմը բռնելով, հակառակ կուսակցութեան ատելութիւնն հրաւիրած էր իւր վրայ, որ երբ երկրին իշխանութիւնն իւր ձեռքն անցուց, չուզեց գործ ունենալ Պ. Էկանի հետ։ Բայց Միաց. Նահանգաց կառավարութիւնն իւր դեսպանն եւս չկանչեց։

Բիլիի հետ վէճին պատճառաւ, Պ. Էկան, ամերիկեան դեսպանը, ներկայ չգտնուեցաւ նորընտիր Նախագահին հաստատման հանդիսին, ուր ներկայ էին ամեն դեսպանք։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ռուս լրագրերք, ի գլուխ որոց Նովոյէ Վրեմա, կառավարութեան ուշադրութեան մատուցին սովելոյց համար արմտիք տուող մի քանի վաճառականներու մէկ մեծ խաբեութիւնն, և կառավարութիւնը քննութիւն կատարելով, արդարացի դատաւ այս ամբաստանութիւնը։

Փեթերսպուրգի քաղաքային խորհուրդը Լիպաւի քանի մը վաճառականներէ գաբրի մեծաքանակ ալիւր գնած էր՝ Փեթերսպուրգի հրապարակին համար, որպէս զի կանոնաւորուի ցորենի գինն այն հրապարակին վրայ։ Երբ ալիւրն եկաւ, դիտուեցաւ որ բոլոր բեռն, 300 հազար փութ, վնասակարութիւնով խառնուած է, մեծ մասամբ փոչով, այնպէս որ այն դարիով չինուած հաց հասարակութեան վնասելու միայն կրնար ծառայել։ Նովոյէ Վրեմա իւր տպարանին մէջ ի ցոյց դրած է այս անանուն խառնուրդին նմոյշներն, որպէս զի թերահաւատներն աչքով տեսնեն հաւատան։

—Ամերիկեան կառավարութիւնը Ֆոնտրեվէզ պետական նաւն յատկացուց՝ ամերիկացի ջաղացպաններու եւ բարեսէր անհատներու կողմէ Ռուսիոյ սովելոյց նուիրուելիք ալիւրը Ռուսիա փոխադրելու համար։

ԾԵՐԱԿՈՑՏ ԵՒ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսացի Արմատականք կը փափաքին Ծերակոյտին չնչման, որպէս զի բովանդակ օրէնսդիր իշխանութիւնը կեդրոնանայ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ, յորում տիրող կուսակցութիւնն երկրին տիրող կուսակցութիւնը լինի արդեամբ, մինչ այժմ Երեսփ. Ժողովոյ կարգ մը անխորհուրդ գործերը կը սրբագրէ Ծերակոյտն։ Հանրապետականք, ընդհակառակն, երեսփոխանութեան ծայրայեղութեանց դէմ պատուար մ'ուզենալու համար, Ծերակոյտը կը պաշտպանեն, և կը պնդեն թէ Ծերակոյտը նոյն իսկ Հանրապետութեան տեւականութեան համար կարեւոր է. զի կրնայ պատահիլ որ ընդհանուր ընտրութեան մը մէջ Ժողովրդեան մէկ մեծ մասն հանրապետական վարչութեան դէմ իւր դժգոհութիւնն յայտնելու համար միապետական ընտրելիներու քուէ տայ։ Բայց քանի որ Ծերակոյտը կայ, Հանրապետութիւնն անոր կընայ յենուլ և կառավարել երկիրը, մինչև որ ընդհանուր քուէարկութիւնն իւր վայրկենական չեղումն ուղղէ։ Ծերակոյտին մասնակի փոփոխմամբ ընդունուած նոր տարերք կրնան Ծերակոյտի եւս ուղղութիւնը փոխել. բայց մինչեւ այն ատեն Հանրապետութիւնը կանգուն կը մնայ։ Ընդհակառակն, եթէ երեսփոխանութիւնը մեծամասնութեամբ ծայրայեղ տարրերէ կազմուի, որք այլանդակ փոյձեր ուզեն ընել, Ծերակոյտի չափաւոր մեծամասնութիւնն անդին պատրաստ կեցած է միշտ զանոնք չեղեալ հռչակելու համար։

Ամեն տարի Ծերակոյտը կը գանգատէր թէ երեսփոխանութիւնը տարւոյն վերջը կարճ միջոց մը կը թողու նոր ելմտացոյցի քննութեան համար։ Երեսփ. Ժողովը ելմտացոյցը քննելէն ետեւ՝ կը զրկէ Ծերակոյտին, որ եթէ դիտողութիւններ ընէ, երեսփոխանութիւնը կը լսէ այն դիտողութիւններ, և մէկ կողմին կամ միւսին զիջողութիւնքը կամ իրաւախոհութեամբ, ելմտացոյցն երկուստեք հաստատուելէն ետքը կը գործադրի։ Այս տարի սովորականէն ալ կարճ միջոց տրուած լինելով Ծերակոյտին կողմէ ելմտացոյցին քննութեան, Ծերակոյտն յայտարարեց թէ մինչեւ Ամանոր չի կրնար ելմտացոյցի գործը վերջացնել, և թէ հարկ է որ կառավարութիւնն առժամանակեայ վարկեր խնդրելով կառավարէ երկիրն։ Արմատականք տրտնջեցան, տեսնելով որ Ծերակոյտն իւր գործը լրջութեամբ կատարել կ'ուզէ. բայց Ծերակոյտն հաստատ կեցաւ, զի այժմ իւր մէջ կը պարունակէ նախկին վարչապետ Պ. Ժիւլ Ֆէռի, որ էապէս կառավարական մարդ մ'է, իշխանութեան և տեւականութեան կուսակից, որ կը պնդէ թէ Ծերակոյտն իւր ոյժը զգալի ընելու է Արմատականներուն։ Բոլոր նորընտիր ծերակուտականք Պ. Ժիւլ Ֆէռիի պէս կը խորհին, և չափաւոր հանրապետականք կը հաւատան թէ երկրին մեծամասնութիւնն և Ծերակոյտն իրական ոյժ մը տեսնելու փափաքող է, և ոչ թէ անուանական բան մը. ինչպէս կ'ուզեն Արմատականք։ Շատ մը տարիներէ հետէ առաջին անգամ լինելով, Ֆրանսա տարեկան նոր չրջան մը սկսաւ առանց քուէարկուեալ ելմտացոյցի մը, և երկիրը կը կառավարուի ամսական առժամանակեայ վարկով (երկուտասանեակնեւրով), մինչեւ որ Ծերակոյտը ելմտացոյցը քուէարկէ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Ֆրանսայի ծովային նախարարութիւնը Թուլոնի նաւարանին հրամայեց փութալ արագահարուած թնդանօթներով սպառազինել ֆրանսական 12 մարտանաւեր, որք մայիս ամսուն պէտք է կատարելապէս զինուած լինին 25 հատ 10 սանդիմէտրնոց թնդանօթներով, 15 հատ 14 սանդիմէտրնոց եւ չորս հատ 16 սանդիմէտրնոց թնդանօթներով։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Հակառակ սովու, ռուս կառավարութիւնն որոշեց նոր տարւոյն մէջ կարեւոր յաւելումներ ընել նաւատորմին զօրութեան վրայ։ Առաջիկայ տարւոյն մէջ երեք նոր զրահաւորք պիտի շինուին։ Այս որոշման հետեւութիւնն այն եղաւ որ ծովային նախարարութիւնն յայտարարեց թէ կարելի չէ ո եւ է խնայութիւն ընել նաւային ելմտացոյցէն, ո՛չ այս տարի, ո՛չ գալ տարի։

ՄՐՑԱԿԻՑ ՄԸ Պ. ՍԹԷՆԼԻԻ

Պ. Սթէնլիի դափիներն անքուն թողեր էին զՊ. Պրազա, կառավարիչն ֆրանսական Բոնկոլի, որ ֆրանսացի երկրախոյզ Պ. Ֆլանբէլի ջարդէն ի վեր, միտքը դրած է Զատ լիճն հասնիլ և այն կողմերը ֆրանսական գերիշխանութեան ներքեւ առնուլ։ Զատ, Ամբրիկէի մեծագոյն լիճն, անհրաժեշտ կը համարուի Ամբրիկէի ներսերը ֆրանսական գաղթականութեան զարգացման համար։ Բայց մինչեւ ցարդ երկրախոյզք, զօրագնդոց այն յառաջապահք, չեն կրցած հասնիլ Զատ լիճը, բնիկներուն հակառակութեան և թշնամութեան պատճառաւ, որոց մէջ կան Ամբրիկէի բնիկ ամենէն ծայրայեղ տարրերէն ոմանք։ Պ. Դրազա Պ. Բրանբէլի եղերական վախճանը չուսնենալու համար, հզօր կարաւան մը առած է իրեն հետ, եւրոպայի և բնիկ բազմաթիւ զինեալ մարդերով, և երկու տարուան պաշար։

ՀԱՊԼՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

Հապէշաց Մենելիք թագաւորին դեսպանն որ Փարիզ ժամանեց այս օրերս՝ յայտարարեց թէ իւր վեհապետ մտադիր է կանոնաւոր դեսպաններ կարգել Ֆրանսայի և Ռուսիոյ կառավարութեանց քով։ Իտալիոյ խօսքը չկայ, մինչ Իտալացիք կը պնդեն թէ դաշնագրով Մենելիք ինքզինք Իտալիոյ թեւարկութեան ներքեւ դրած է։ Բայց Մենելիք այնպիսի դաշնագիր չի ճանչնար։ Այս խնդիր ո՛չ նուազ միտքերը կ'զբաղեցնէ Իտալիոյ մէջ, ուր կ'ըսուի թէ Եթիոպիոյ կողմն Իտալիոյ զոհողութիւնք գնահատելի արդիւնք մը չեն տուած ցարդ։

ՅԱԼԶԱՍ-ԼՈՒԻՆ

Սթրազպուրկի պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ արհեստագործութեան վրայ գերմանական նոր օրէնքին համեմատ, ապրիլ 1էն անդին թոյակներն Ալզաս Լոռէնի մէջ եւս մարքով պիտի հաշուուին և ոչ ֆրանքով, և ֆրանք գործածող վաճառականք և հաշուակալք մինչեւ 2,000 մարք տուգանքի պիտի դատապարտին կամ վեցամսեայ բանտարկութեան։

ԳԵՐԵԿԱՅԱՁԱՌՈՒԹԻՒՆ Ց'ԱՔԻՐԻԿԷ

Զանզիպարէ առ Թայմ կը հեռագրուի թէ կեդրոնական Ադիրիկէի անգլ. պատուիրակ Պ. Ճոնսթըն և հարիւրապետ Մակուայր բռնած են գերիներու կարաւան մը Օփոնտայի երկրին մէջ։ Կարգ մը կռիւներէ և բնիկ ամրոցի մը պաշարումէ ետքը, այս անգլ. պաշտօնատարք ազատեցին 130 գերիներ, և հարկադրեցին զՕփոնտա խօսք տալու թէ իւր երկրէն պիտի փանէ գերեաց վաճառականները։ Բիչ ետքը նմանօրինակ դէպք մ'ալ պատահելով, Անգլիացիք 166 գերիներն եւս ազատեցին։ Յետոյ Պ. Ճոնսթըն դատեց եւ դատապարտեց գերեաց վաճառականներն, որք յուլիս ամսէն ի վեր կատարելապէս գիտեն թէ այս հակամարդկային տուրեւառ սրգիլուած է այն կողմեր։ Անգլիացիք վերջապէս քանդեցին Մաքանճիրա քաղաքն, որ կեդրոն եղած էր գերեվաճառներու։ Ամենուրեք պայմանագրեր կնքեցին գերեվաճառներու հետ, որք խոստացան այս արդիլեալ գործէն հրաժարիլ այսուհետեւ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գերմանք անսովոր պատիւ մը մատուցին իդեական սեռի փայլուն ներկայացուցչի մը, զՍր. Եոհաննա Մէոտրի կարդելով տնօրէն Բիլի Հնութեանց և Հնագիտութեան Թանգարանին։ Օրիորդն ինքն եւս նշանաւոր հնագէտ մ'է, և Գերմանիոյ մէջ նշանաւոր հնագէտ մը ճանչուելն ունայն խօսք մը չէ։

ԲԻՉ Մ'ԱԼ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծին Բրիտանիոյ առեւտրական շրջենաւք և առագաստանաւք ընդամենայն 10 միլիոն 896 հազար տակառաչափ պարունակութիւն ունին։ Առեւտրական նաւերու մասին Անգլիայէն ետքն եկող Տէրութիւնն է Գերմանիա, բայց յետամնաց կերպիւ կը հետեւի Անգլիոյ, քանի որ Գերմանական առեւտրական ամեն տեսակ նաւերուն տարողութիւնն է մէկ միլիոն 410 հազար տակառաչափ միայն։ Երրորդ Տէրութիւնն են Միացեալ Նահանգներն, որոց առեւտրական նաւերուն պարունակութիւնն է մէկ միլիոն 22 հազար տակառաչափ։ Ֆրանսա չորրորդ կուգայ, 984,946 տակառաչափ տարողութեամբ։

—)(129)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՈՍՐԻՆ ՄՕՏ

Նորէն կը սրտապնդի։ Նորէն բանալին վրայ կը կրթնի։

Դուռը բացուած է։ Կը մնայ միայն հրել զայն։

Իր ընելիք վերջին ճիգն է այս որպէս զի աւարտէ այն գործն զոր կը ներշնչէ իրեն իր դժբախտ մայրութիւնը։

Այլ չի խորհիր։ Ցենդն յառաջ կը մղէ զայն։

Դուռը կրնկի վրայ բաց է և խոնաւ օդի հոսանք մը, մառանին մթին խորքէն գալով, դէմքին կը զարնուի։

Թերէզ կը ծռի, երկու աստիճան վար կիջնէ, և նուազուն ձայնով կ'ըսէ։

—Պարո՛ն... պարո՛ն։

Պատասխան չառներ։ Բայց խորունկէն խորդիւն մը կը ծանուցանէ թէ Պարուլլ քնացած է։

Ոտքը շիլերուն կը զարնէ։ Ա՛լ բանի մը ուշադրութիւն չըներ։ Խենդեցած է։

Կը հանդիպի թափառաշրջիկին մարմնոյն՝ կքած, կռնակը տակառի մը տուած, որ կը կաթէ, վանդի ծորակը չէ գոցած։ Ոտքովը կը հրէ զայն զգուանօք։

Պարուլլ կը մռլտայ՝ կիսովին արթնալով։

—Ի՞նչ կայ։ աղէկ եմ։ Ինչո՞ւ անհանգիստ կ'ընեն զիս։

—Ոտքի՛ ելէք։

—Անկարելի է։ Այնքան խմեցի որ սրունքներս թուլցան։

—Շո՛ւտ ոտքի ելէք և մեկնեցէք։

—Մեկնի՛մ։

Ցանկարծ գլխնթափ կ'ըլլայ։ Ոտքի կ'ելնէ, աչերը կը շփէ։

—Մեկնի՛մ, կ'ըսէ նորէն, ազա՞տ եմ, ազա՞տ կը թողուն զիս։

—Այո։

Ի սկզբան Պարուլլ չի հասկնար։ Այնքան արտասովոր բան է այս որ կը վախնայ երազելու։ Բայց երկու քայլ կառնէ մառանին մէջ, յետոյ մութին վարժուած իր աչուքները կը նշմարեն կռնակի վրայ բացուած դուռը,

—Ազա՞տ, ազա՞տ, կը մրմնջէ, ցնորագին։

Եւ աւելի մօտանց նայելով Թերէզին, խարխաբելով զայն։

—Կի՛ն մը... ձեր ձայնը կը ճանչնամ... ո՞վ էք դուք։ Ագարակապանուհի՛ն։

—Այո։

—Եւ դո՞ւք ազատութիւն կուտաք ինձ։

—Այո։

—Ինչո՞ւ։

—Ձեզ ըսածէս օգուտ քաղեցէք և մի՛ հարցուփորձէք զիս։

Պարույլ, հակառակ իր լսրչութեան և յանդգնութեան, ստուգիւ զարմացած երեւցաւ։ Մառի-Թերէզ փութաց աւելցունել, չմտածելով որ պայմանը շատ ուշ էր, քանի որ դուռը բաց էր։

—Կը խոստանա՞ք որ պարկեշտ մարդ մը ըլլաք... կուզեմ որ Ֆրանսայէն հեռանաք, և հեռու երկրի մը մէջ աշխատիք, որպէսզի ըստ կարելւոյն դարմանէք ձեր անցեալն ոճիրները։

—Ամեն ուզածնիդ կը խոստանամ։

Եւ շնչելով օդն որ բաց դռնէն ներս կը մտնէր, վայրենի գազանի մը պէս որ երկար ատեն փակուած մնալէ ետք յանկարծ անտառ կ'արձակուի։

—Շնորհակալ եմ, շնորհակալ եմ։

Դուրս կը խոյանայ։

Ամենն այս չէ։ Թերէզ տակաւին շատ բաներ ուներ ըսելու։

Կուզէր պարտականութեան յորդորել զայն, արցունք մը և վիշտ մը խլել այդ երկաթեայ սրտէն, բայց ալ ժամանակն անցած է։

Սակայն՝ մեկնած պահուն վերջին խօսք մըն ալ կ'ընէ։

—Այսուհանդերձ աղնիւ կին մըն էք... շնորհակալ եմ։

Ագարակապանուհին անոր կը հետեւի տարտամօրէն, թանձր մթութեան մէջէն, բայց աւազակին սեղուէթն արդէն խառնուած է խաւարին։ Բայլերուն ձայնն իսկ ալ չի լսուիր։

Ամբ կը վազէր։ Ապաշաւի՞։ Բաւութեա՞ն, թէ նորանոր ոճիրներու։

Այսպէս կը մտածէ, հէ՞ք կինը։

Եւ մառանը պիտի դառնայ՝ դուռը գոցելու, առ ի խոհեմութիւն կարգ մը զգուշութիւններ ձեռք առնելու համար, որպէսզի ջերմ մնայ ամէն կասկածէ և կարծել տայ որ Պարույլ մեզմակից չէ ունեցած փախչելու համար, ետ կը դառնայ երբ մարդու ստուերը մը կը տնկուի իր առջեւը։

Ցետոյ կ'ընկրկի՝ զարհուրած, չի ճանչնալով մութին մէջ։

Կը կարծէ թէ նոր սպանութիւն մը պիտի ըլլայ։ Կը պատրաստուի օգնութիւն աղաղակել։

—Ո՞վ էք։

—Լռեցէ՛ք, կ'ըսէ մարդն յոյժ ցած ձայնով։

Այս ձա՛յնը։ Բիչ մը առաջ կը լսէր զայն։ Միլպէրկի ձա՛յնը։

—Հէրի՛ն կը կարծէի թէ մեկնած էք։ Կը կարծէի թէ հեռի էք։

Մարմնովին կը սարսռայ Թերէզ։ Միւսը սաստիկ յուզուած է։

—Ի՞նչ ըրիք, թշուառական։

—Ի՞նչ կայ որ, կ'ըսէ ուրանալ ուզելով։

—Մի՛ ստէք։ Ամեն բան տեսայ։ Ետ դարձած էի։ Հո՛ն էի։

Ի սկզբան Թերէզ սարսափ կը զգայ, երբ կը մտածէ թէ պիտի պատժուի Պարույլն ազատելուն։

Ցետոյ կը հանդարտի։ Արագ մտածումմ մը կունենայ։

Բանի որ Միլպէրկ փախուստը կը տեսնէր, ինչո՞ւ չարգիլեց։ Պիտի կրնար արգելել։ Երեւան եկնելը կը բաւէր։

Եւ կ'ըսէր անոր։

—Ըրա՞ծս որ հարցունէք, շատ լաւ, եսալ, ըստ կարգի, կը հարցունեմ ձեզ թէ թէ ինչ ընելու եկած էիք... փոխանակ Լուվիէռ ըլլալու, Ինչու Բիէռ-Մարպռը կը գտնուիք։ Մեկնած էիք։ Ինչո՞ւ ետ դարձաք։

Դատաւորը գլուխը ծռեց։ Թերէզ տեսաւ յանկարծ որ Միլպէրկ կը դեղեւի, ծանրապէս կ'իյնայ հողին վրայ։ Եւ Հէրին լռութիւն պահեց։ Մինակ կուլար անձայն եւ գլուխը կը ցնցուէր հեծկլտուքներէն զորս ի զուր կը ջանար զսպել։

Այն ատեն, Թերէզ հասկցաւ և ճշմարտապէս գթութիւն զգաց այդ մարդուն նկատմամբ։

Անոր ականջին ծռեցաւ եւ մրմնջեց.

—Դո՞ւք ալ, այնպէս չէ՞։ Այս բանին վրայ մտածեցիք, ինծի պէս։ Եւ աւասիկ հոս ըլլալուդ պատճառը։ Թերեւս պիտի փորձէիք ազատ թողուլ զայն։ Պիտի թերանայիք ձեր դատաւորի պարտքէն՝ խղճի իսկ մը եւս խնայելու համար հօրը։ Բայց կը վարանէի՞ք։ Ա՛հ, որքան տառապած ըլլալու էք, քանի քանի անգամներ ճամբան կանգ առած ըլլալու էք, և ճամբան որշափ երկար երեւցած ըլլալու է։ Բայց չպիտի կարենայիք, ուժ պիտի պակսէր ձեզ։ Եւ աւելի աղէկ է որ ես ըրի զայդ։ Ա՛հ, այս աւելի աղէկ է, այնպէս չէ՞։

Հէրի լռութիւնը շարունակեց։

—Մտիկ ըրէք, ըսաւ Թերէզ, այս ամենը զղջալու համար է։ Պէտք է ցուցնել թէ գործուած չարիքին վրայ կը ցաւինք։ Բան մը եկաւ միտքս, կուզէ՞ք որ ձեզ ըսեմ զայն։

—Ըսէք, մրմռաց դատաւորը տկար ձայնով։

—Շարլօ ընտանեզուրկ է, Հէրի՛ն, ընտանեզուրկ իր բոլոր կեանքին մէջ... այն մարդը որուն ազատութիւն տուի, այն մարդը որ ոճիրներուն մէջ իր հետ քաշքըշած է Շարլօն...

Հէրի՛ն շարժում մը ըրաւ, իբր թէ զայն խօսելէ արգիլելու համար։

—Միտքս հասկցա՞ք, հարցուց Թերէզ։

—Այո, նոյն իսկ ձեզմէ առաջ խորհած էի այդ բանին վրայ։

—Շարլօն պիտի որդեգրէ՞ք։

—Պիտի որդեգրեմ։

—Այն խեղճ տղան ձեր զաւա՞կը պիտի ընէք։

—Այո, ապահով եմ, պարկեշտ մարդ մը պիտի ընեմ։

—Շատ լաւ, Հէրի՛ն, շատ լաւ... ըսաւ Թերէզ։

Դժուարաւ ոտքի ելաւ Միլպէրկ։

—Կուզէ՞ք ագարակ դառնայ։

—Ոչ։ Ասկից երկու քիլոմէթր անդին կապած եմ ձիս։

Երկու քիլոմէ՞թր։ Այդ ա՞նցքն ըրած էր Պարույլի մօտենալու համար։ Ի՞նչ սգալի ուղեւորութիւն։

—Մնաք բարով, ըսաւ։

—Երթաք բարով, Միլպէրկ։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Դատական գործոց պաշտօնատունը գնաց և տեսակցեցաւ նախարար Վսեմ. Բիզա փաշայի հետ։

Երէկ Երուսաղեմայ Ս. Յակոբեան միաբանութեան տօնն ըլլալով, բազմաթիւ եկեղեցականք և աշխարհականք Երուսաղեմատուն գնացին և շնորհաւորական այցելութիւն տուին Երուսաղեմայ Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆֆէրեանի։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն եւս երէկ իրիկուն Երուսաղեմատուն գնաց, ուր գիշերը սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Ն. Ամենապատուութեան։

Այսօր Ս. Ստեփաննոսի տօնախմբութիւնն և Մայր եկեղեցւոյ դպրաց դասուն յատուկ տօնն ըլլալով, առաւօտուն եկեղեցական հանդիսաւոր արարողութիւնք կատարուեցան։ Արժ. Յովհաննէս Ծ. վարդապետ Արշարունի պատարագ մատոյց դպրաց դասուն հանդուցեալոց հոգւոյն համար։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Նախագահեց սոյն արարողութեանց, յաւարտ որոց դպրաց յատուկ ուսումնարանն հրթալով, շնորհաւորեց դպրաց դասն և իւր հարական օրհնութիւնները տուաւ։

Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի երէկ հետեւեալ նամակն ուղղած և առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն.

Բարձրաշնորհ Ս. Պատրիարք Հայր,

Հաստատապէս համոզուած լինելով որ այլ ևս ժամանակն եկած է միանգամ ընդ միշտ ճշդելու Բերայի թաղային մատակարարութեան հիմնական պայմաններն, առանց սակայն շեղելու տիրող օրինաց ոգիէն, համարձակութիւն առած էի քանիցս դիմելու, այս վերջին ժամանակներս, առ Ձեր Բարձր Սրբազնութիւն՝ այս մասին վերջնական որոշում մը խնդրելու համար։ Այս եղած էր նաև Խորհրդոյս վերջին հաւաքական հրամարականին շարժառիթն և ի նոյն եզրակացութիւն յանգած էին միշտ բացատրութիւններն զոր ի վերջոյ պատիւ ունեցայ քանիցս բերանացի տալու առ Պատկ. Բաղ. Ժողովն։

Արդ ծանօթ է որ Ազգային Կեդրոնական Վարչութիւնն ի նկատի առնելով սակայն թաղիս ներկային և ապագային համար սոյն կարեւոր խնդրոյն բազմակողմանի հանգամանքներն և նոյն իսկ իւր Վսեմաչուք Ատենապետին միջոցաւ և ընդ նախագահութեամբ Գեր. Բարոնիչ Սրբազանի տեղւոյս բնակիչ կարևորագոյն ազգայիններով հանդիսաւոր խորհրդակցութիւն մ'ևս կատարելէ յետոյ, յարմար դատեց վերահաստատել մինչ այսօր ի կիր առնուած պաշտօնական դրութիւնն և այն ատեն մեզի շմնաց ուրիշ բան բայց եթէ համակերպիլ մի կողմանէ թաղիս կամքին և միւս կողմանէ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան օրինօք պատկանած հեղինակութենէն ըղխեալ մի որոշմանը։

Ահա այսպէս ի գործադրութիւն Ձեր Բարձր Սրբազնութեան 28 Նոյեմբեր թուական հրամանին, պատիւ ունեցայ Խորհրդոյս վաղեմի անդամոց հետ համախոհ ներկայելու այն վարչական ծրագիրն, զոր իմ մասիս կը գտնէի և կը գտնիմ միշտ անհրաժեշտ մեր ստանձնելիք պաշտօնավարութիւնն արդիւնաւոր ընելու համար։

Եւ որովհետեւ մօտ օրէն պիտի սկսի նոր տարուան շրջանն և անկարելի է առանց սոյն ծրագրոյ հաստատման ապահովել թաղային մատակարարութիւնն, նա մանաւանդ իւր կրթական կարեւոր հաստատութեանց պէտքերն, կը խնդրեմ Բարձրաշնորհ Սրբազան Հայր իմ, որ բարեհաճիք եթէ կարելի է, Ամանորէ առաջ այս մասին շնորհել Ձեր հրամաններն։ վասն զի մեծ կրնան լինիլ վնասքն սոյն անորոշ վիճակին, որուն առ այժմ դատապարտուած կը գտնուի ամենայն ինչ։ և արդար չպիտի լինի վերագրել անոր պատասխանատուութիւնն խղճի մտաւք հրաժարեալ խորհրդականաց։

Մնամ խորին յարգանօք
Ձեր Բարձր Սրբազնութեան
ամենախոնարհ ծառայ
և հրաժարեալ Ատենապետ Թաղ.
Խորհրդոյ Բերայ
ՆՈՒՐԻԵԱՆ

23 դեկտ. 1891

Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Գաբրիել Ծ. վրդպ. Ճէվահիրճեան, հիւանդութեան պատճառաւ երէկ չկրցաւ Պատրիարքարան երթալ։

Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ՝ Արժ. Արիստակէս քհնյ. Ճիզմէճեան փոխանորդարանի ընթացիկ գործերը պիտի վարէ ի բացակայութեան Գեր. Փոխանորդին։

Պանտրմայի և Պալըքէսիրի առաջնորդ Գեր. Տիմոթէոս եպիսկոպոս, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, ներկայ տօնական աւուրց և Ս. Ծննդեան տօնին եէնիգաբուի եկեղեցին պիտի մատչի։

Սապան կիմանայ թէ մէկ քանի բարեսէր անձինք վարձած են ի Սարբեար Օրթա Զէյվէի սրճարանն, որ փաստարան Մոստիճեան Յովհաննէս էֆէնտիի սեպականութիւնն է, և թէ այդ սրճարանի հասոյթը պիտի յատկանայ ի նպաստ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին։

Ստացանք Ս. Էջմիածնայ Աբբայ պաշտօնաթերթի նոյեմբերի թիւն, ուստից արտատպած ենք այս աւուր երրորդ էջին մէջ, Սինօդի Օրագրութեանց Քաղուածքն իր ամբողջութեամբ։

Թօքաթլեան և Հարենց ընտանիքներն իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամեն անոնց որք հաճեցան ներկայ դառնուիլ վաղամեռիկ Տիկին Մարգարիտի Գ. Հարենցի յուղարկաւորութեան, և այս տխուր հանդիսին առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեցին։

ԳՐԱՏՈՒՆ ԵՒ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ԲԻԻԶԱՆԴԵԱՆ

Պահնէ Գաբու Բօսթանճանէի դիմացի անկիւնը Թիւ 4

Հայերէն և Թուրքերէն դասագրքեր.— Երուսաղէմ, Վիէննա, Վենետիկ և Տփղիս տպուած պատմական, գրական և կրօնական գրքեր.— Մեծ սրճ ամէն տեսակ գաղղիերէն դասագրոց և աշխարհացոյցի, յոյժ զեղչեալ գներով — Ցանձնարարութիւն կ'ընդունուի ամէն լեզուէ և ամէն երկրի գրոց և հանդէսներու համար, գիւրամատչելի պայմաններով և կը զրկուի ուզղակի Եւրոպայէն ուզուած հասցէին։— Կեդրոնատեղի Լուսինեան Հիշխանի բոլոր երկաթուղիներուն։— Գրատան ստացած թերթերն՝ Լանսթիւռ, Ռիպիւ անսիքլոբէտիֆ.— Ֆիկարօ միւզիք, և Ֆիկարօ սաղօն, Լը մոնտ իլլիւստրէ, Բրդի Բաբիզիէն, Լէֆոլիտ իլլիւստրէ, [գպրոցականաց համար] զրոս կո վամառէ հատով և կ'ոնդունի նա բաժանորդ.— Ամէն գրոց համար զոնացուցիչ զեղչ երբ գնմանք մեծաքանակ են.— Տպագիր և վիմագիր քառդ միգիդ ամէն լեզուով. լաբ քառքոն և չափաւոր գին։— Դպրեցիկար և գեղեցիկ քառդեր, Նուէրի և շնորհաւորութեանց համար.— գպրոցական ամէն տեսակ պետք.— Գծագրական պետք, Ներկ, Ներկի տուփեր, կարկինի տուփեր.— Մելան գրիչ.— Հաշուոյ եւ Գոբիի տետրակք, Թղթեղէնք եւ պետք. վաճառատան ու գրասենեկի.—Բարիզեան զրուարեալի ալմանակներ։— Պատի օրացոյցներ այլ եւ այլ.— Գրպանի օրացոյցներ, ոսկեզօծ, մեսֆութեայ և բաւեայ, ապակ, Երուսաղէմ, Պոլիս եւ Վենետիկ։— Նուէրի գրքանք և օգտակար նիւթեր. փարիզեան ապրանք։ — Ընտիր ժօպ. — Վճարմունք կանխիկ։— Հասցէ՝ Զ. Թորոսեան. Բիւզանդեան Դպրատուն. Պահնէ Գաբու Թիւ, 4։

Դպրատունս յաւելիկայ կիւբակէ բաց է։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՆՏՈՆԱԲԱՆԻՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՔ

Պէշիքթաշի Նախպ անուանեցաւ Հասան Բէճէպ էֆէնտի, անդամ Թէսդիդաթը Շերիֆի ժողովին։

— —

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Միլիքիէ վարժարանին ֆրանսերէնի և Սուլթանիէ վարժարանին Լատիներէնի ուսուցիչ Պ. Ժէռմէն Լէսքանի։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշա երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Վանայ Նորընտիր կուսակալ Պահրի փաշա երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարներուն հետ։

—Հելլենական ու սպանիական դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

— —

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թէքիրտաղ Վէյսէլէն քաղուած)

Վեհ. Սուլթանն հրաժարած ըլլալով՝ անպաշտօն մնացած և հանդստեան կոչուած քաղաքային պաշտօնէից ապրուստն աւելի եւս ապահովել, այդ մասին յատուկ կանոնագիր մը պատրաստուած և վաւերացած է կայս. ի. բարձրէ։

—Ներկայ դեկտեմբեր ամսոյ 15էն մինչեւ 23, մաքսային պաշտօնեայք մաքսէ փախցուած 28 ձեռք ապրանքներ դրաւած են։ Ասոնցմէ 17էն կրկին մաքսատուրք առնուելով, իրենց տէրերուն վերադարձուած, վեցը դրաւուած և հինգն ալ ծխախոտ ըլլալով Բէյճիի վարչութեան յանձնուած են։

—Սէլանիկի կուսակալութիւնն հեռագրած է Ներքին գործոց Նախարարութեան թէ Թէքուշի մէջ ութ աւազակներ ձերբակալուեր են և թէ ասոնց ընկերներէ ուրիշ աւազակ մը, որ փախած էր, սպանեալ ձերբակալուեր է։

Եանեաի կուսակալութիւնն եւս հեռագրած է Ներքին գործոց Նախարարութեան թէ Դէրթի գաւառակին մէջ Ապպաս Գալէմ անուն աւազակ մը սպաննուեր և իւր երեք ընկերներն եւս ողջ ձերբակալուեր են։

— —

ՎՍԵՄ. ՍԱՅԻՏ ՓԱՇԱ

Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա ապաքինած ըլլալով երէկ իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ։ Ն. Վսեմութիւն նախ և առաջ կայս. պալատ երթալով, հիւանդութեանը պահուն իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած կայսերական հոգածութեան համար շնորհակալութիւն մատոյց։

Վսեմ. Սայիտ փաշա երէկ պահ մը տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

Պ. ՐԷՍՄԱՆ

Իտալական նոր դեսպան Պ. Ռէսման նախընթաց օր Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշայի ապարանքը գնաց ի նշան Թաշ և իւր յանձնարարագրոյ մէկ օրինակն յանձնեց Ն. Վսեմութեան։

. .

Պ. Ռէսման ծնած է ի Թրիէսթէ 1832ին, հետեւաբար 59 տարեկան է այժմ։ 1861ին աւստրիական հպատակութիւնը թողլով իտալական հպատակ եղաւ։ Դեսպանական ասպարէզն սկսած է ի Փարիզ, ուր 1863ին դեսպանական կցորդի պաշտօն վարեց։ Իր արժանեաց շնորհիւ՝ քիչ ժամանակուան մէջ յառաջ գնաց։ Երկու տարի Լոնտոնի իտալական դեսպանատան խորհրդական ըլլալէ ետք, առաջին անգամ իրեն յանձնուեցաւ 1882ին, գործակատարի պաշտօնով, վարել Փարիզի իտալական դեսպանատան գործերը։ 1884ին լիազօր դեսպանի տիտղոսով, դեսպանական խորհրդական անուանուեցաւ։ Իտալական Թագի, Ս. Մորիսի և Ս. Լազարի, Պատուոյ Լեգէոնի, պարսկական Արծուի և Արեգական ու այլ պատուանշաններ ունի։

— —

ԲԱՐՁՐ. ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ

Սպաթապետ Բարձր. Ռզի Ռիզա փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած ըլլալով, երէկ կայս. պալատ գնաց և հիւանդութեանը պահուն իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած կայսերական հոգածութեան համար շնորհակալութիւն մատուցանելէ յետոյ, իւր պաշտօնատեղին գնաց։

— —

ՎԱՆԱՕ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Զեռնէհաս իշխանութիւնը հրամայած է Վանայ Նոր կուսակալ Ֆէրիդ Պաշրի փաշային՝ որ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորի։ Միւս կողմէ Նախորդ կուսակալ Խալիլ պէյի ծանուցուած է իւր հրաժարեցուցուիլը։

— —

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ-ԷՆԿԻՒՐԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Նիկոմիդիա-Էնկիւրիի գծին ուղիներու հարթութիւնք և այլ արհեստական գործողութիւնք աւարտած են։

Երկաթեայ գծերը զետեղուած են մինչեւ Էսկի-Շէհէր և կը յուսացուի որ յառաջիկայ օգոստոս ամսուն, եթէ արտասովոր բան մը չպատահի, Հայտար-Փաշայէն մինչեւ Էնկիւրի կարելի ըլլայ երթալ երկաթուղիով։

. .

Նիկոմիդիա-Էնկիւրի գծին անցած տեղերու տասանորդի տուրքը, կըսէ Սպպահ, որ անցեալ 1306 տարւոյն մէջ 120,000 ոսկւոյ վարձակալութեան տրուած էր, այս տարի շինուելու վրայ եղող երկաթուղւոյն պատճառաւ 180,000 ոսկւոյ վարձակալութեան տրուած է, որով եւմտական Գանձն այս տարի 60,000 ոսկւոյ հասոյթի առաւելութիւն մը ունեցած է։ Կայս. կառավարութիւնն եւս երկաթուղւոյ գծին իւրաքանչիւր քիլոմեթրին համար տրուելիք 15,000 ֆրանք ապահովութեան գումարին ի հաշիւ մինչև Պիլէճիկի համար 42,000 ոսկի տուած է, որով 18,000 ոսկւոյ շահ մը ունեցած է։

— —

ԿՐԷՏԷ

Վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազ Խալիլ պէյ Նախարարաց Խորհրդոյ կիրակի օրուան նստին հրաւիրուելով բացատրութիւններ տուաւ այն հինգ ծրագրերուն վրայ, զորս մատուցած էր ի մասին բարենորոգման Կրէտէի դատարանաց։ Նախարարաց Խորհուրդն այդ ծրագրոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

—Խալիտ պէյ երէկ դարձեալ Բ. Դուռը գնաց և այդ խնդրոյն վրայ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սուրիայէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ վերջին 24 ժամուն, Դամասկոսի մէջ հնոտախի նոր դէպք մը չէ պատահած եւ թէ առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ պատահած է։

— —

ՄԱՀՈՒ ՊԱՏԻԺ

Հռչակաւոր աւազակ Թանաշ փալաչօ, որ առաջին անգամ ներման արժանացած էր, նորէն աւազակութեան սկսած ըլլալով, ժամանակէ մը ի վեր ձերբակալուած էր։ Եանեաի պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ անցեալ ամսոյն Թանաշ կախուեր է հասարակաց ճամբուն վրայ։

— —

ՇՈՂԵՆԱՒԱՅԻՆ ՆՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Կէլիպոլուի թաղապետական նախագահ Մուսթաֆա Ասիմ էֆէնտի և նոյն քաղաքին երեւելիներէն Պ. Սթեփանոս կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն խնդրած են՝ շոգենաւային ընկերութիւն մը հիմնելու Շիրքէթը-Սուլթանիյէ անուամբ, որ շոգենաւեր պիտի բանեցուցէ Մարմարայի ասիական եւ եւրոպական եզերքները և Տարտանելի ու Մարմարա կղզւոյն մէջեւ։ Խնդրարկուք կը խոստանան իրենց շոգենաւերը փոթորկի ժամանակ նաւերու փրկութեան գործածել։ Բաժնետերաց ամենն ալ օսմ. հպատակ պիտի ըլլան։

— —

ՕԳԵՐԵՒՈՒԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Բերայի կայս. Դիտարանը հետեւեալն հաղորդած է։

22 դեկտ. 1891—կէս օր ժամ 7. 10

Եւրոպայի արեւմտեան կողմն ինչպէս նաեւ կեդրոնական մասին մէջ ծանրաշաչիրը բաւական բարձրացած է։ Իսկ Շուէյտի եւ Ռուսիոյ հիւսիսային կողմը բաւական վար իջած է։ Միջերկրականի մէջ հիւսիսային թեթեւ հով կը փչէ, իսկ Ափրիկեան ծովեզերայվրայ՝ բաւական սաստկութեամբ։ Վենետիկի ծոցին մէջ հիւսիսային արեւելեան թեթեւ հով մը կը փչէ։ Իսկ Արշիպելագոսի մէջ—տեղ տեղ անձրեւաքաղ—հարաւային թեթեւ հով։ Սեւ ծովու մէջ հիւսիսային թեթեւ հով կը փչէ։ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ բարեխառնութիւն է։

Կ. Պոլիս 7°, Տրապիզոն 9°, Զմիւռնիա 12°, Սելանիկ 8°, (անձրեւ), Պաղատատ 10°, Քիոս 16°, Փարիզ 3°, Աթէնք 12° և Թրիեսթէ 4°։ Իսկ զէրոյէն վարէ հետեւեալ քաղաքաց մէջ։ Մոսքուա 6°, Սուլինա 1°, Բեգրսպուրկ 14°, Մոսկուա 3°, Արքանկել 24° և Օտեսա 4°։

— —

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ

Բանկալթի բնակող պատուաւոր հայ ընտանիքի մը պատկանող 28 ամեայ Գ... անուն երիտասարդ մը նախընթաց օր անձնասպանութիւն փորձեր է, բայց ըէվոլվերի գնտակը չեղած ըլլալով՝ պատին մէջ գացեր մնուեր է։

Սրտի տագնապներու կը վերագրուի այս յուսահատ փորձ։

— —

ՀԱՃԻ ԱԼԻ ՊԷՅԻ ԿԻՆԸ

Վեհ. Սուլթանի առաջին սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի պէյի կինն, որ ժամանակ մ'ի վեր հիւանդ էր, նախընթաց գիշեր մեռաւ և յուղարկաւորութիւնը երէկ հանդիսաւոր կերպիւ կատարուելով մարմինն ամփոփուեցաւ Սկիւտարի դերեզմանատան մէջ։

— —

ՄՈՒՏԱՆԻԱ-ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Կայս. Իրատէ մը վաւերացուցած է Պետական Խորհրդոյ որոշումն ի մասին մէկ քանի թեթեւ փոփոխութեանց, որք ներմուած են սոյն երկաթուղւոյն յանձնառութեանց տետրին մէջ։ Այս իրատէ հաղորդուած ըլլալով Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան, սոյն փոփոխութիւնք կատարուած են յանձնառութեան տետրին մէջ։

— —

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Կ'իմանանք թէ Սինանեան Նուագախումբը կը պատրաստուի Գատրգիւղի ձեռնարկի թատրոնին մէջ Նուագահանդէս մը տալ, աջակցութեամբ խումբ մը ուրիշ արուեստագէտաց։ Սինանեան Նուագախումբն իւր այս ձեռնարկի յաջողութեան համար կը յուսայ գտնել Գատրգիւղի հասարակութիւնէն, և մասնաւորապէս հայերէն, քաջալերութիւն և համակիր ընդունելութիւն մը։

Հեռագրական եւ Թղթատարական նախորդ վերատեսուչ վախճանեալ Իզզէթ էֆէնտի ժառանգորդ չունենալուն համար թէեւ ստացուածքը Պէյթիւլմալի ու Գասամի կողմէ վաճառուած էր, սակայն այժմ երեք անձեր ներկայանալով իբրեւ ժառանգորդ Իզզէթ էֆէնտիի իրենց բաժինը պահանջած են։ Շէյխ Իւլ-Իսլամի Դուռն այդ խնդիրը քննելու վրայ է։

—Մաքսային Ժողովոյ անդամներէն Մէհմէտ Ալի էֆէնտի, որ հիւանդ էր, երէկ մեռաւ։

—Իպրահիմ փաշայի աղջկան և Ֆոթոու Ֆարօ ընկերութեան միջեւ եղած դատի մը պատճառաւ առաջինը դատ բացած էր առեւտրական առաջին դատարանին նախագահին ու անդամոց դէմ։ Արդ, վերաքննիչ ատենը բողոքողին աղերսագիրն ընդունելի դատած ըլլալով, առեւտրական առաջին դատարանին նախագահը Վճռաբեկ ատենին դիմած է այդ որոշումը բեկանել տալու համար։

—Վոսփորի ձկնորսներն աղերսագրով մը Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին դիմելով խնդրած են մաքրել տալ Վոսփորի մէջ գտնուած ձուկ որսալու յատուկ տեղերը։ Այս խնդիր յանձնուած է Պետական Խորհուրդին։

—Մաքսային վերատեսչութեան մէջ յանձնաժողով մը պիտի գումարի քննելու և ընդարձակելու համար մաքսային պահպան պաշտօնէութեան յատուկ կանոնները ու գործառնութիւնները։

—Հպրբդտարդատէ Մէհմէտ Ճէմիլ պէյ ու ընկերը Մինաս էֆ. Տէր Միքայէլեան մենաշնորհ ստացած են խուզարկութիւններ կատարել Գարասրի Էսրէֆիտ գաւառակին Իւնեա գիւղախումբին չրջակայքը գտնուած արծաթախառն կապարի, անթիմօնի ու պղտասիթի հանքերուն մէջ։

—Սանասի (Եէմէն) մէջ մէկ քանի օրէ ի վեր ցուրտ կ'ընէ եղեր և ջուրերը սառիլ սկսեր են։

—Ի Պէրութ հրատարակեալ Էլ Ահվալ լրագիրը, պաշտօնական պատուէրներու անսաստած ըլլալով, տասնհինգօրեայ դադարման դատապարտուեր է։

—Ոստիկանութեան Նախարարութեան հրամանաւ իւրաքանչիւր ոստիկան, իւր հետն ոստիկան-զինուոր մը առնլով, դիշեր ցերեկ պիտի պտրտի հանրային կարգապահութեան վրայ հսկելու համար։ Ցաւոտուկ պաշտօնեայք եւս պիտի հսկեն թէ ոստիկանք ինչպէս կը կատարեն իրենց այդ պաշտօնը։

—Բարբերդէն Սասունի ուղղեալ նամակ մը գովեստիւք կը խօսի տեղւոյն կուսակալ Բէյճի փաշայի բարձր պաշտօնավարութեանը վրայ և կը յարէ թէ այս պատճառաւ ժողովուրդը բարեմաղթութիւններ կ'ընէ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱ

Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ դրասենեակները գոց պիտի մնան վաղը չորեքշաբթի 25 դեկտ. 6 յունուար։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Այս գիշեր, դեսպանական երեկոյթ։ Պիտի ներկայացուի՝ Լա ֆիլ դիւ Բէժիմն (LA FILLE DU REGIMENT) և Մոն Իզմէնէ (MON ISMENIE) կատակերգութիւնը, մասնակցութեամբ խումբին առաջին երգչուհի Օր. Աննա Կրէժիայի։

Մէրէյլի մէջ, յարուց Օր. Կրէժիա առաջին անգամ երեւցաւ Բերայի հասարակութեան, իր գեղեցիկ ու յստակ ձայնով, շնորհալի ձեւերով ու արուեստագիտական ձիրքերով գրաւեց արդէն համակրանք։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Խասգիւղցի հայ օրիորդ մը, որ իւր մէկ աչաց տեսութիւնը գրեթէ կորսնցնելու տխուր կացութեան մէջ կը գտնուէր, ազնուաբար դարմանուած և բժշկուած ըլլալով Տոքթ. Եսմէրեան էֆէնտիի ձեռամբ, կը խնդրէ մեզմէ հրապարակաւ իւր շնորհակալութիւնն յայտնել առ մեծարոյ ակնարոյժն՝ նոյնքան իւր բժշկական ճարտարութեան որքան և մարդասիրական ազնուութեանն համար։

ԱԼՄԱՆԱ ՄԻՆԵՈՆ

Այս անուամբ 112 էջերէ բաղկացեալ օրագոյց մը լոյս տեսած է Մինասեանի տըպարանէն ի Բերա, որ կը պարունակէ Պոլսոյ գլխաւոր վաճառատանց հասցէները, ինչպէս նաեւ գեղեցիկ նորավէպեր՝ արձակ և ոտանաւոր։ Կը վաճառուի ի Բերա, Բասած տ'Էօրոբ, Թիւ 11։

Գին 3 դահեկան

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

ԹՈՐՈՍ ԷՖԷՆԴԻ ԵԱԶԸՃԵԱՆ

Որ տասներկու տարիէ ի վեր փաստաբան Մանեասիզատէ Էֆֆիդ պէյ հետ կը պաշտօնավարէր, այս անգամ անկից բաժնուելով՝ Ղալաթիա, Նարատունկեան խանի 11 թիւ դրասենեակը հաստատած է իւր կեդրոնը։ Պատրաստ է ստանձնել և գոհացուցիչ կերպով տեսնել թէ՝ բոլոր դատարանաց և Շէրիի վերաբերեալ և թէ Պատրիարքարանի մէջ տեսնուելիք ամեն տեսակ դատական գործեր, ինչպէս նաեւ դաւառներէն ղրկուելիք վերաքննական և վճռական դատեր։

4—8

ՀԵՌԱԳԻՐ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼԻԶԲՈՆ, 4 յուն.—Խորհրդարանի բացման գահաճառը կը հաստատէ թէ բոլոր պետութեանց հետ յարաբերութիւնք յոյժ լաւ են։ Ճառը կ'ըսէ թէ Փորթուկալ առեւտրական դաշնագրոց մասին բան մը չպիտի չնորհէ առանց համարժէք արտօնութիւններ ընդունելու։ Կարգադրութիւններ ձեռք պիտի առնուին դրամական կացութիւնը վերահաստատելու համար։

— —

ՏՐԵԶՏԱ, 4.—Գէորգ իշխանին վիճակը բարւոքեցաւ։ մահու վտանգ չկայ։

— —

ԿՄԲՆՏԷՆ, 4.—Հանովերի թագուհին անհանդարտ գիշեր մը անցուց յաճախակի հազի մը պատճառաւ, բայց ընդհանուր վիճակը գոհացուցիչ է։

— —

ՊՐՈՒՍԵԼ, 4.— Թագաւորը բոլորովին աղէկցաւ։

— —

ՓԵՇԹԱ, 4.— Հունգարիոյ պահեստի գործօն բանակի նախկին դեր-հրամատար զօրավար Կրաէֆի մեռաւ ինֆուլէնցայէ։

— —

ՖՈՒՌՆԻԷԻ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՓԱՐԻԶ, 4.—Պատասխանելով Թուլոնի քաղաքապետութեան հրաւէրին, հելլենական Սբէյշ զրահաւորին սպայակոյտն ու հրամատարը ներկայ գտնուեցան ռուսական Մէնէն զրահաւորին ընդունելութեան հանդէսին, և ժողովրդեան կողմէ ջերմագին ցոյցերու արժանացան։

— —

ՌԻԷՎ, 4.— Հրաման եղաւ Վօլհիլիոյ իշխանութեանց որ Նպաստաւոր եղանակ ընդունին Կալիչիոյ գիւղացիները որք վերջերս հեռացան աւստրիական հողէն սոյն նահանգին մէջ հաստատուելու համար։

— —

ՓԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ, 4. — Պաշտօնական յայտարարութիւնք կը հաստատեն դժբախտաբար թէ սովը կը սպառնայ ի Ֆինլանտա։ Մեծ Դքսութեան սովատանջ բնակչաց թիւը 250,000ը կ'անցնի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 24 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնդրայի վրայ	109 1/4
3 » Բարիզի »	23 05
Օսմանեան Քոնսոլիտէ	
Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սերի]	20 02
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	20 07 1/2
կէս օրին »	20 07 1/2
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	76 34
» » ժամ 3ին	77 08
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹԼԹՈՑ	
Փոխառութիւն Ա. Սերի	44 1/4
» Բ. »	25 1/4
» Գ. »	20 07 1/2
ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՔ	
Օսիէթէ ժէնէրալ Ազգ. Լր.	4 10
Ֆրէտի ժէնէրալ » »	7 36
Պանք տը Գոնտ » »	4 20
Սօս. Շանժ. է վալէօր » »	4 20
Ռէժի » »	15 11
Թրամուէյ » »	630
Բուսէլիի երկաթուղի Ֆր.	64 7/8
Բաժնեթուղթ Լավրիօմ Գ. կ.	128
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմանեան ոսկի Ղրշ.	100
20 ֆրանքոց »	87 02
Անգլիական ոսկի »	109 35
Մարք [Գերմանական ոսկի] »	107
Իմպերիալ »	90
Ֆրիմէրց »	51 10
Բուպլի Թղթադրամ »	9 27
Մէտ. արծաթ [տարբ.] »	107 35
Մանր արծաթ »	101 20
Մէճիտիէ »	97
Թասֆիյէ »	22
Տպոս Ղալաթիոյ Սակարանի »	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 4 Յունվ., ժամ 3 վայր. 50 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 40
» » 4 1/2 %	105 65
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18 70
» երկաթուղի	65 12
» Բէժիի բաժնեթուղթք	350
Պանք Օթոման	553 12
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	805
Իտալական Ռանթ 5 %	92 75
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	420
Եգիպտական միացեալ	483 12
Օսմ. մաքս. արտեթուղթ	451 87
Օսմանիէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	350
Զէր Լոնդրայի վրայ	25 17 1/2
ԼՈՆԴՈՆ, 4.— ժամ 5 վայր. 50 երեկոյ	
Անգլ. քոնսոլիտէ	95 3/4
Օսմ. » Սերի Դ.	18 43
» » » Ա.	44 1/4
» » » Բ.	25 1/4
» » » Գ.	18 43
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	11 93
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիդէ)	95 5/8
» առանձ. (քրիվիլէժիէ) 1890	89 3/4
Ցօմանիալ (փոխառ. Ռուչիլտ)	102
Ռուսական 1890 Գ. կ.	94
Այտրոյի երկաթուղի	22 1/2
Թասաղայի երկաթուղի	15 1/2
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 420
ՎԻԵՆՆԱ, 4.— ժամ — վայր —	
Օսմանեան երկաթուղի	31 50
» Բէժիի բաժնեթուղթ	160
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 30
» Փարիզի »	46 82
ՊԵՐԼԻՆ, 3.— ժամ — վայր. —	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 235
» Փարիզի »	81 50
Բուպլի Թղթադրամ	196 75
Օսմանեան երկաթուղի	60 50
Օսմ. քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18 20
Օսմ. Բէժի	— —

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 4.— ժ. 10 վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 37
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 67
Օսմանեան երկաթուղի	— —
Օսմ. Բէժի	352 50
Բրիօրիթէ

բախանի թեմի հոգեւորականների որբերի եւ այրիների դանձանակին։

8։ Հոկ։ Մայր Աթոռի վաստաբան Պ։ Ռուբէն Հասան-Ջալալեանցին տրուեց 250 ռուբլի ճանապարհածախս որ պարոնը ներկայ լինի Նախիջեւանի դաւառի կալուածական վէճերի քննութիւններին հոկտեմբեր եւ նոյեմբեր ամիսներում։ Կարմիր վանքի կալուածների գործի քննութիւնը նշանակուած է հոկտեմբերի 14ին, Թաւրիզ քաղաքինը 2ին, Փորադաշտինը—նոյեմբերի 8ին, Ռամիսի տուրբ Սարգսինը—13ին եւ Բիստ գիւղինը 25ին։ Ընդամենը 5 գործ եւ իւրաքանչիւր գործի համար 50 ռուբլի ճանապարհածախս, Պ։ Հասան Ջալալեանցի հետ ունեցած պայմանի (20 մարտ, 1889 թ.) 4 րդ յօդուածի համաձայն։ Պ։ փաստաբանը իւրաքանչիւր գործի քննութեան հետեւանքի մասին առանձին առանձին յայտնելու է Սինոդին ի գիտութիւն։

9 Հոկ։ Ալէքսանդրապոլի վիճակային փոխանորդ բարեշնորհ Գարեգին վարդապետ Սաթունեանցին միամսեայ արձակուրդ է տրւում Թիֆլիս գնալու բժշկութեան համար։

9 Հոկ։ Պատուիրուեց Նուխուայ փոխանորդ բարեշնորհ Վահան վարդապետ Տէր-Գրիգորեանցին՝ փոխադրել Մելքիսեդեկ քահանայ Յովսէփեանցին Զորլու գիւղից Նուխի քաղաքը, Ս։ Մինաս եկեղեցին, իսկ Զորլու եւ Միրզաբէկլու գիւղերում կարգել ուրիշ քահանայ։ Տէր-Մելքիսեդեկ քահանան չէր կարողանում տանել Զորլու եւ Միրզաբէկլու գիւղերու օդն ու ջուրը, Ս։ Մինաս եկեղեցու ժողովուրդը ցանկութիւն էր յայտնել նրան քահանայ ունենալու և վերջապէս Ս։ Մինասի ծխականները լինելով 450 տուն, մի քահանայով դժուարանում էին կառավարուել։

9 Հոկտ։ Տիտուլեարնի սովետնիկ խաչատուր Տէր Խաչատուրեան ընդունեց գիւանական աստիճանաւոր, Երեւանի կոնսիստորիայում առանց ռոճկի ծառայելու պայմանով։

9 Հոկ։ Իւր խնդրի համաձայն բարեշնորհ։ Գէորգ աբեղայ Ռշտունին արձակուում է մնտեսութեան պաշտօնից և կարգուում է վերակացու հացատան Մայր Աթոռոյս։ Տնտեսութիւնը յանձնուում է բարեշնորհ Ներսէս Աբեղային, իսկ մառանապետութիւնը բարեշնորհ Յովհաննէս վարդապետ Դպիր Վարդանեանին։

9 Հոկ։ Հրամայւում է Վանական կառավարութեան օրինաւոր ածրդախոստութեամբ վարձով տալ Վաղարշապատի չուկայից դուրը գտնուած հացագործութեան երկու կրպակները որոնց վարձկալութեան ժամանակը լրանում է առաջիկայ 1892 թ։ յունուարի 20ին։

11 Հոկ։ Պատուիրուում է Թիֆլիզի Կոնսիստորիային Թոլլ տալ Ախալցխայի Ղազարոս քահ։ Պահլաւունուն գնալ Սպահան ուսուցչութեան պաշտօնով միամեայ ժամանակով։ Բահանայի ժողովրդի հովութիւնը յանձնել մի ուրիշին։ Ղազարոս քահանան հրաւիրուած է Պարսկաստանի Գերեւայի Սրբազան Առաջնորդից։

11 Հոկտ։ Տաթեւու յայսորդութեան Ղարաքիլիսայ գիւղի քահանայորդի խաչատուր Տէր Սիմէոնեանցի քահանայութեան գործը դադարեցնուում է այս քահանայացուի մահուան պատճառով։

11 Հոկ։ Ղարաբաղի խանապատ գիւղի Միքայել քահ։ Բաղալեանցը դիմել է խնդրագրով Սինոդին, գանգատուելով իւր ժողովրդի աղքատութեան, քահանայական հասոյթների նուազութեան և գերդաստանի բազմաթիւ անդամներին սնուցանելու ու կրթելու դժուարութեան վրայ և խնդրում է տեղափոխել իրեն Անդրկովկասեան երկիրը՝ Մերվ քաղաքը։ Ս։ Սինոդը մերժեց նրա խնդիրքը, յիշեցնելով որ իւրաքանչիւր քահանայ պարտական է մնալ իւր ժողովրդեան մէջ։

11 Հոկ։ Նախիջեւանի (Հին) յայսորդ բարեշնորհ Գրիգորիս վարդապետից յետս պահանջուեց 158 ռուբլի գումարը, որ գոյացած էր Ելիսաւետապոլու թեմի Աւագ Ս։ Նշան եւ Պանդալեան Բժիշկ ուխտատեղիների արդիւնքից և տրուեց Գետաչէնու դպրոցին։ Այլ եւ ազդարարուեց ի զգուշութիւն յիշեալ վարդապետին, որ իւր պատճառաբանութիւնները անտեղի էին և Ելիսաւետապոլու Հոգեւոր կառավարութեանը գրած թղթերի օճը՝ անվայել։

11 Հոկ։ Սարգիս քահանայ Օրբելեանցը զրկուում է հոգեւորական բոլոր աստիճաններից և յանձնուում է մարմնաւոր իշխանութեան, Սիրէր աքսորուելու համար։ Ցիշեալ քահանան դատուել է և դատապարտուել Թիֆլիսի նահանգական դատարանում օրինաց 556 յօդուածով նախատեսուած յանցանքի համար։

14 Հոկ։ Երեւանի Կոնսիստորիային հրամայուում է յանդիմանել Տէր Գէորգ քահանայ Թաղիանոսեանցին և Տէր Ստեփաննոս քահ։ Տէր-Գրիգորեանցին, որոնց անզգուշութիւնից առաջացել է այն, որ Ալնալու գիւղի բնակիչ Յովհաննէս Շահգեալդեանին տրուել է երկու վկայագիր, մինը մեարիքական վկայական, միւսը «ողոմա»։ Երկու վկայագրերը գլխովին հակասում են միմեանց։ Մէկի վկայութեամբ Յովհաննէս Շահգեալդեանցը ծնուած է 1868ին, միւսի վկայութեամբ՝ 1870ին։ Էջմիածնի դաւառի զինուորական Ատենում նրկատուելով այս հակասութիւնը՝ հաղորդուեց Սինոդին, և քննութիւնից երեւեց, որ 1870 թուի տումարում գրուած սխալ տեղեկութեան հեղինակ քահանան վախճանուած է։

14 Հոկ։ Թիֆլիսի Կոնսիստորիայի առաջարկութեան համաձայն Իգդիրցի Արշակ Մինասեանցը ուսումնասարտ Ներսիսեան դպրոցի և ուսուցիչ, ազատուում է հարկատութիւնից և մտնում է հոգեւորականների կարգը, իբրեւ սպասաւոր Ախալքալաքի եկեղեցու։

14 Հոկ։ Վլադիկաւկասի Նահանգական դատարանի պրոկուրօրն սեպտ։ 11ին, ընդ հրամանաւ 6025, ուղարկել է Ս։ Սինոդը մի գրութիւն, որը պարունակում է Ղզլարցի 2րդ կարգի վաճառական հանդուցեալ Աւագ Թորոսեան Ֆիլենցի կտակի քաղուածքը։ Հանգուցեալի կտակատարն է Մկրտիչ Մուլթանեանց Ղզլարցին։ Քաղուածքից երեւում է, որ հանդուցեալը կտակել է ա) 1000 ռուբլի Ղզլարի Հայոց դպրոցին, բ) 1000 ռ։ Ղզլարի Բարեգործական Ընկերութեան, գ) 2000 ռ։ Գէորգեան ճեմարանին, դ) 300 ռ։ Ղզլարի քահանաներին, ե) 150 ռ։ իւր ծիսատէր քահանային՝ Տէր-Սահակ Պոպովեանին, զ) 300 ռ։ Ղզլարի Հայոց գերեզմանատան եկեղեցու նորոգութեան համար, է) 250 ռ։ Էջմիածնի Միաբանութեանը, ը) 250 ռ։ Ղզլարի Ս։ Գէորգ վանքին, թ) 500 ռ։ Բագուայ Մարդասիրական Ընկերութեանը, ժ) 1500 ռ։ իւր թաղման և գերեզմանի արձանի համար։ Հրամայուեց Աստրախանի Կոնսիստորիային ստանալ կտակատարից Մայր Աթոռին հասանելիքը և հսկել կտակի կատարմանը։

16 Հոկտ։ Ս։ Սինոդում ստացուեց Տեղակալ Սբբազանի առաջադրութիւնը (15 հոկտ։ թ։ 31), որի մէջ ասւում է։ «Կովկասի քաղաքական մասի Պ։ Կառավարչապետը իւր գրութեամբ (10 հոկտ։ թ։ 516) ծանուցանում է ինձ, որ ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՑՍԸՐԸ ներքին գործոց Նախարարի ամենհպատակօրէն զեկուցման համաձայն, անցեալ սեպտեմբերի 12-ին ԲԱՐՁՐԱԳՈՑՆ բարեհաճել է հաստատել՝ Վրաստանի եւ Իմերէթի Հայոց վիճակի Նախկին առաջնորդ Արիստակէս եպիսկոպոսին, Ելիսաւետապոլի Յաջորդ Գրիգորիս Աղուանեանց եպիսկոպոսին և Ս։ Գայանէի վանքի վանահայր Բարթուղիմէոս վարդապետ Գորգեանին Ս։ Էջմիածնի Սինոդի անդամութեան պաշտօնում։ Այս ԲԱՐՁՐԱԳՈՑՆ կարգադրութիւնը ծանուցանելով Սինոդիդ՝ առաջադրում եմ անել պատշաճական տնօրինութիւն Գերապատիւ եպիսկոպոսներին և բարեշնորհ վարդապետին իրենց պաշտօնները վարելու հրաւիրելու համար։ Այլ եւ յայտնում եմ ի գիտութիւն, որ հեռագրել եմ արդէն Սբբազան Գրիգորիս եպիսկոպոսին յանձնել բոլոր յայսորդական գործերը Ելիսաւետապոլու Հոգեւոր կառավարութեանը և փութալ Էջմիածին։» Սինոդը սահմանեց։ Էջմիածնում ներկայ եղող Գեր։ Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանին և Բարեշնորհ Բարդուղիմէոս վարդապետին հրաւիրել սահմանած կարգով հաւատարիմ ծառայութիւն երդուելու իրենց նոր պաշտօնում ՆՈՐԻՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ, իսկ Գրիգորիս Սբբազանին երդման հրաւիրել, երբ նա կը ժամանէ Էջմիածին։

18։ Հոկ։ Որովհետեւ ԲԱՐՁՐԱԳՈՑՆ կարգադրութեամբ Սինոդի անդամ եւ Մայր աթոռիս դանձապահ Ներսէս եպիսկոպոսը արձակուելով իւր պաշտօններից աքսորուում է Ռուսաստան, նրա տեղը դանձապահ կարգուեց անդամ Սինոդի՝ բարեշնորհ Բարդուղիմէոս վարդապետը, որին պատուիրուեց օրինաւոր ցուցակով Տէր Տեղակալի եւ անդամների ներկայութեամբ, ընդունել բոլոր հաշիւները, դանձարանի մուտքն ու ծախսը գրել միշտ ժապաւենեալ տոմարներում Սինոդի գրաւոր հրամանների համաձայն, բնաւ երբէք չը տալով գրամ որ եւ է մէկին առանց Սինոդի թոյլտուութեան։

24 Հոկտ։ Պատուիրուեց Երեւանի Կոնսիստորիային «կատարողական թերթով» ծախել չը տալ Ղարսեցի Պ։ Հ։ Ռաչմաջեանցի տները, այլ պահանջել նրանից որ օրէնսդրական կարգով գրաւ դնելով իւր կալուածքները՝ խոստանալ չորս տարուայ ընթացքում վճարել իւր 1600 ռ։ պարտքը Կարսի Ս։ Աստուածածին եկեղեցուն, իսկ եթէ Պ։ Ռաչմաջեանցը չը համաձայնի, այն ժամանակ կատարողական թերթով արգելք դնել նրա տների վարձի վրայ մինչեւ եկեղեցու պահանջի լրումը։

24 Հոկտ։ Թոյլ տրուեց Թիֆլիսի թեմի Խանդօ գիւղի բնակիչ՝ Դշխուհի Նուրջանեանցի և Զաքարիայ Շերինեանցի պսակը, Նախապէս ենթարկելով նրանց երեք ամիս ապաշխարանաց եկեղեցու դրանը, ապօրինի կենակցութեան համար։

25 Հոկտ։ Բիւնի գիւղի վարձկալը Պ։ Կապիտան Ալի-սանդր Մելիք Աղամալեանը յանձնած լինելով վանական կառավարութեան անդամ Ներսէս վարդապետին այդ գիւղի տարեկան վարձքը հարիւր քառասուն խալուար ցորեն, հրամայուեց դանձապահին յետ տալ նրա դրաւականը։

25 Հոկտ։ Մողնու Ս։ Գէորգ վանքի վանահայր և Ապարանի գործակալ Ղուկաս աբեղայ Եղիազարեանցը լինելով քննութեան տակ, նրա փոխանակ վանահայր և գործակալ կարգուեց Աշոտ աբեղայ Նախիջեանցը։

26 Հոկտ։ Ագուլեաց Ս։ Թովմայի վանքի կալուածքները խլելու համար Ցնակերտցիների յարուցած վէճը քննելով Ս։ Սինոդը հրամայեց։ պահպանել այդ վանքի բոլոր կալուածքները, բացի Ցնակերտ գիւղի չինամիջում գտնուած «աւերակ» կոչուած հողից, որն և Ագուլեցիների հաճութեամբ ընծայել Ցնակերտի եկեղեցուն, այն պայմանով որ Ցնակերտցիք հրաժարուեն վիճողական դատավարութիւնից և երկու տարուայ ընթացքում այդ գետնի վերայ դպրոց չի նեն։ Հրամայուեց Ս։ Թովմայի վանքի բոլոր վարելահողերը վարձով տալ օրինաւոր հրապարակական աճուրդաւորութեամբ։

30 Հոկտ։ Ս։ Սինոդը վաւերացրեց Ս։ Գայիանէի վանքի վանահօր և Ղըզատոն ու Գրիգոր Մելքոնեանների պայմանագիրը, որով վանքի այգին տրւում է վարձով ինը տարով։

30 Հոկտ։ Ղարաբաղի Տող գիւղի քահանայացուի Աղեքսանդր Տէր Բարսեղեանցի գործը դադարեցուում է նրա մահուան պատճառով։

30 Հոկտ։ Մայր Աթոռիս Միաբանութիւնը կարեկցելով Ռուսաստանի սովեալների դառն վիճակին, կարեւոր համարեց վանքի արդիւնքներից օգնութիւն ուղարկել նրանց 1000 ռուբլի, որն և Սրբազան Տեղակալը առանձին գրութեամբ ուղարկեց Երեւանի Պ։ Նահանգապետին խնդրելով հասուցանել ուր հարկն է։

30 Հոկտ։ Հրամայուեց դանձապահին տալ տասն հազար ռուբլի Վանական կառավարութեանը Վանքի, ճեմարանի և Տպարանի հոկտեմբեր ամսուայ ծախքերի համար։ Անցեալ ամիսների ընթացքում Վանական կառավարութիւնն ստացել է դանձարանից եօթանասուն և ութ հազար ռուբլի, որ այս տասն հազարի հետ առնում է ընդամենը ութսուն և ութ հազար ռուբլի։

30 Հոկտ։ Տպարանական ժողովը յայտնում է Սինոդին թէ ուղարկել է 1892 թուականի համար չափաբերական, խոստովանութեան և երեցփոխանական տումարներ եկեղեցիներին, Երեւանի թեմը 1326 օրինակ, Տփխիսի թեմը 871 օրինակ, Բեսարաբիայի թեմը 115 օրինակ, Աստրախանինը 114 օրինակ, Ղարաբաղին՝ 603 օրինակ, Շամախուինը՝ 117 օրինակ, ընդամենը 3146 օրինակ, որոնց գները կոնսիստորիաները ուղարկելու են Սինոդ։

1 Նոյեմ։ Գեր։ Գրիգորիս եպիսկոպոս Աղուանեանցը ժամանելով Էջմիածին, հրաւ իրուց ։ ։ ։ ։ ։ ։ ։ երդում ընդունելու և իւր նոր պաշտօնը՝ Սինոդի անդամութիւնը վարելու համար։ (Աբարտ)

ՊՈՒԼՎԱՌ ՏԻՒ ԹԱՄԲԻ ՈՉԻՐԸ

ԱՆԱՍԹԷՅԻ ՄԷԿ ԲՈՆԻ ՆԱՄԱԿՆԵՐԸ։

Ընթերցողները գիտեն թէ Պ։ Լիսնէլ Լապէ ամբ Լօնտ և Լուի Անասթէ բարեկամական ինչպիսի յարաբերութիւններ ունէին, երկուքն ալ Շաւլմանեը Լիսէին մէջ ուսում առած ըլլալով։ Անասթէի Սէն-Սիր մտնելէն յետոյ, այս բարեկամութիւնը չնուազեցաւ, և այնուհետեւ Տէլառ Պառօնուհէոյն սպանիչը բազմաթիւ նամակներ ղրկեց իր նախկին դասակցին։ Այս նամակները մասնաւոր շահեկանութիւն ունին։ Կը տեսնուի որ Անասթէ կ'ուզէ անոնց մէջ փայլիլ և յայտուշ կրթել իր ընկերը։

«Փառաւոր համազգեստ մը հագած և սուրը կախած պէտք է որ քննիչներուն ներկայանաք, կը գրէ 1888ին։

Ցաճախ կը պատմէ իր անթիւ սիրային յաջողութիւններն։ Իւրաքանչիւր նամակի մէջ երեք հատ մը կայ։

«Տեսնո՞ր ես հոմանուհին, կը գրէ բարեկամին։ Ի՞նչպէս գեղեցիկ զայն։

Ուրիշ տեղ մը, սապէս կը խօսի հօրեղբօր աղջիկը վրայ։

«Հօրեղբօրս աղջիկը շատ անգամ կը գրէ ինձ, և ամեն մէկ նամակին մէջ կամ ծաղիկներ կան կամ յիշատակ մը։ Ձեւ կրնար երեւակայել ինչ յուզում կը զգամ զանոնք բացած ատենս, տասն անգամ կը կարդամ այդ տողերը զորս իր մանրիկ ձեռքը գրած է։ իր ոճին մէջ խորին թախիծ մը և ճանաչութիւն մը կը զգացուին։ Մեր դը որ կարգուած է։»

Եւ նամակը կը վերջացնէ սապէս։

«Սիրելի բարեկամս, գրեթէ խղճի խայթ կը զգամ ճամբէս ճանչնալուս։ չեմ գիտեր ինչու չեմ կրնար յարաբերութիւններս խզել անոր հետ։ Ո՛չ, չեմ սիրեր զայն։ Իրաւ է թէ ունի շատ մը յատկութիւններ, մանաւանդ սիրուհիի մը համար, բայց երբեք պիտի չզգամ այն յուզումը զոր հօրեղբօրս աղջկան համար կը զգամ։

«Աղէկ միտքս եկաւ։ Ի՞նչ կ'ըսես, ինձմէ կը խնդրէ Նորաձեւութեան լրագիրներ որոնց մէջ գտնուին ամենէն աւելի հռչակ հանող արդուզարդները։ Կը հարցնեմ քեզի, Սէն Սիրէն եկած մարդ մը կրնա՞յ չրջագեստներէ հասկնալ։

«Վերջապէս, պիտի կատարեմ իր փափաքը։ Բարիզուհիի նորաձեւութեան պատկերներ պիտի ղրկեմ իրենց հսկայ, ահագին գլխարկներով։

«Այս նամակը մոռդ մի ցուցներ։ Բերա՜ շատ թեթեւ գտնէ զայն։

Բարեկամդ
ԱՆԱՍԹ

Փոխ տեղակալ անուանուելով, Լուի Անասթէ նախ Սէն Մէքսանի գպրոցին մէջ նախապատրաստական դասատուութեան պաշտօն ստացաւ։ Սէն-Մէքսանէն կը գրէր բարեկամին։

«Սէն Սիրի յաղթանակիս օրը, կ'ըսէ, այրեցի բոլոր այն գրքերն ու տետրակներն որք իմ անհանգստութիւններուս և քննութեանցս պատճառ եղան։ Հիմայ կը ցաւիմ զանոնք ձեռքէ հանած ըլլալուս։ Եթէ դեռ պահած ես թուաբանութեան, երկրաչափութեան (միայն մակրագծային երկրաչափութիւն) և առաջին աստիճանի հաւասարութեանց գրահաշուի ընթացքները զրոս մեզի աւանդած էր Հայր Ռիշառը, թղթատարով ինձի ղրկէ։ Բարիդ գալուս պէս, կը բերեմ նորէն քեզի։»

Տարօրինակ բան։ Պ։ Լապէ ղրկած ըլլալով իր տետրակներն Անասթէին, այս վերջինը զանոնք պահեց մինչեւ ոճրին օրը և դեկտ։ կին տարաւ յանձնեց զանոնք։

Ցետոյ, երիտասարդ փոխ-տեղակալը ղրկուեցաւ ի Մոտան։ Շատ մը սիրային արկածներ պատմելէ ետքը, իր պաշտօնին վրայ կը իսօի։ Բնականաբար կ'ուզէ իր բարեկամին համարումը գրաւել։

«Նորաժողով զօրքերն երէկ հասան, երէկ կէս օրէն յետոյ մարզանքներ ընել տուի անոնց։ ամեն բան լաւ է և կանոնաւոր։ Կը կարծէի թէ դժուար էր կարգապահութիւն ներշնչել։ Ամենէն պարզ բանն է։ Թէեւ Սէն-Սիրէն ելած եմ առանց փառաւոր թիւ մը առնելու, հազար անգամ աւելի ազէկ գիտեմ տեսութիւնները քան թէ իմ ենթասպայներս և տասնապետներս։ կ'ապշեցնեմ կոր մարդիկը։

1890 մայիս 8ին, Անասթէ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ իր բարեկամին։

«Ձեւս երեւակայեր անշուշտ թէ հիմայ ինչ վիճակի մէջ եմ։

«Է, սիրելիս, զօրաց հրամանատար եմ նոր մէկ ամրոցի մը որ Կալիպէի կիրճին մուտքը, Սէն-Ժան-տը Մօռիանի և Գռենոսնի միջեւ չինուած է։ Պետն եմ այն զօրախումբին զոր իմ վաշտս ղրկեց այս ամսուն սկիզբը։ Այն տեղն ուր կը գտնուիմ չատ նկարագեղ է։ Հաճատօտ նկարագրութիւն մը լաւ կ'ըլլայ։ Որպէս զի չահեկան ըլլան ըսածներս, պէտք է որ իւրաքանչիւր ժայռի սիլուէթը քեզ գծեմ և հեղեղներու, ջրվէժներու իւրաքանչիւրին մրմունջին վրայ խօսիմ։

«Նախ կը թուի որ աւելի երջանիկ ըլլալու եմ իմ նմաններէս, քանի որ անոնցմէ աւելի մօտ եմ երկնքին։ Ասիկա երազ մըն է։ 1900 մէթր բարձրութիւն ունեցող տեղ մը թառած մարդ մը կը նախանձի այն գետնաքարշ կեանքին զոր իր եղբայրները կ'անցնեն դաշտին մէջ, ու թէեւ իր դիրքին բարձունքէն կարենայ արհամարհանքով նայիլ անոնց վրայ, նորէն կը նեղանայ սակայն իր մեծութեան մէջ։

«Մտածէ անգամ մը, սիրելի բարեկամս, ամենէն մօտ գիւղը, Սէն Միշէլ, 900 մէթր ինձմէ վար է և հոն երթալու համար պէտք է իջնել հազիւ ջորիի մատչելի ճամբաներէ։ Իջնելը նորէն բաւական դիւրին է։ բայց վեր ելլելն անելու դժուարութիւններ ունի։ Եւ ահա ինչու քու ընկերդ, չկրնալով հայթայթել ինչ որ իրեն անհրաժեշտ է, ստիպուած է քեզ նամակ գրել, սրածայր փայտի կտորով մը։ Պիտի ըսես որ նախնական ժամանակաց մէջ ենք դարձեր նորէն, այն ատենն ուր Հոմերոս կամ կը գործածէր Տրովադայի պաշարման դիւցազնական պատմութիւնը գրելու։ Շատ աղէկ, բայց այդ ռաբսօտն իր կամը գործածած ատեն, մամուռէ անկողնի մը վրայ հանգիստ նըստած էր, հոտաւէտ մրտենիի մը հովանոյն տակ, խարտիչահեր Դեմոսթէնի գեղեցիկ աչքերէն աւելի կապոյտ երկնքի մը տակ։ Եւ պատմութիւնը հաւանաբար մոռցած է մեզ ըսել թէ քովը նստած էր մանկամարդ Հելլենուհի մը որ, գլուխն անոր ուսին կրթնցուցած, կը նայէր մտախորհ բանաստեղծին գրած տողերուն։

«Այսպիսի երջանկութիւն մը ես չվայելեցի։ ոչ մէկ խարտեաշ կամ սեւ մազ չքսուիր այտիս այս պահուն։ Քովս վառարան մը միայն ունիմ որ ձախ կողմս կը խորովէ, մինչ աջ կողմս կը սառի։ Դուրսը ահռելի օդ մը, անձրեւ ու մառախուղ։»

Քիչ մը վարը, կ'ըսէ։

«Եթէ զատկի արձակուրդին չկրցար գիս տեսնել, պատճառն այն է որ Բէյաժ գացի հօրեղբօրս աղջիկը տեսնելու, (չըլլայ որ ըսես եղբօրս և հօրս որոնք կը կարծեն թէ ամրոցս մնացի։)

«Այդ միջոցին է որ առիթ ունեցայ տեսնելու Օր։ Սոֆի Թ։։։, սիրուն օրիորդ մը տասնեւեօթ տարեկան, որ բաւական հարուստ է, տանտիկնոջ մը բոլոր յատկութիւններն ունի, դաշնակ կը զարնէ և ամենէն կարծր ժայռերն ու ամենէն վայրի գազանները կը հմայէ։ Նուվէ կը բընակի, Արտէշի նահանգէն գիւղ մը։ Եթէ ինքզինքս չքանէի, մինչեւ հիմայ քսան անգամ նամակ գրած էի մօրը յայտնելու համար այն զգացումները զոր ունիմ իր աղջկան համար և իմ ծրագիրներս իմացընելու համար։ վախցայ որ գործը կ'աւարտեմ, և այդ հոգը պառաւ հօրաքրոջ մը ձգեցի։

«Դժբախտաբար, օրիորդը այս մեքենայութիւնէն բնաւ լուր չունի։ Սակայն կարծեմ թէ ինձ համակրած է քիչ մը։ Եւ ահա ինչու։ Վերջին անգամն որ հանդիպեցայ իրեն իր ազգականներէն մէկուն տունն էր ի Բէյաժ, աղջիկներու և մանչերու երամի մը մէջ։ Առաջներու, պատկերներու և բառերու վրայ խաղեր կը խաղային, անմեղ զբօսանքներ որոնց մասնակցեցայ կամայ ակամայ, հօրեղբօրս աղջկան թախանձանքին վրայ։ Դիտեցի որ Սօֆի գրեթէ միշտ գիս կ'ընտրէր խաղին մէջ երբ հարցումի մը համար թաշկինակը վեր կը նետէր, և շատ ուրախութիւն կը ցուցնէր երբ գիս կը բռնէր։

«Ինձմէ բաժնուած ատեն, շատ սրամիտ խօսք մը ըրաւ ինձ ակնարկելով այն ծանր ու էանախորժ վարմանց զորս ցուցուցած էի նոր անուանեալ սպայի արժանապատուութիւնս պահելու համար։ Մնաք բարովի միջոցին, ըսաւ ինձ։ «Պարոն, մեր մէջը ախորժելի կերպով ձանձրանալու տաղանդն ունեցաք։»

«Եւ այս խօսքին ժպիտ մը կ'ընկերացընէր որուն խմաստը չկրցայ հասկնալ ճշդիւ։»

Անասթէ նամակը կ'աւարտէ մտերմական խօսքերով։

«Հաւատա, սիրելի բարեկամ, յաճախ ձեր վրայ կը խորհիմ միայնութեանս մէջ և միշտ հաճոյքով ու կարօտով ինքզինքս կ'երեւակայեմ այն սրահին մէջ ուր այնչափ սիրուն խաղեր խաղացած ենք։ Թէև երկար ատենէ ի վեր նամակ չգրեցի ձեզի, չատ կը սիրեմ ձեզ, չա՜ռ։ Կարծեմ թէ երբեք պիտի չգտնեմ այնքան սիրուն և գորովագին բարեկամներ։ Անգամ մըն ալ կ'ըսեմ։ միայնութեանս խորէն, իմ ամենաջերմ բարեկամութեանս հաւատիքը կը ղրկեմ ձեզ։» (Մնացեալը վաղը)

ԹՐԱՄՈՒԼԻՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթ ոսկի դրամով

1891 Դեկտեմբեր 1ն մինչեւ 31	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5,379.22	166,755.75
Աքսէրայի »	4,603.33	142,703.25
Շիշլիի »	5,486.61	170,085.—

Կ. Պոլիս, 2 Յունվ։ 1892
ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԿԶԲՆԱՏԱՐԵՐԲ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԷՏՍ ԱԶԻՍՕՅԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գրեց

Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ցանցաբարձրեալ Ռուսական Խորհրդոյ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան

Հարստութիւն արտադրելու եւ արդիւնաւորելու օրէնքներն ինչպէս նաեւ հարստանալու միջոցները կ'ուսուցանէ ամենապարզ և դիւրըմբռնելի ոճով։

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով։

Գին 4 ղուրուշ։

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՑՑ 1892

ՆԱՀԱՆՋ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՍԵՊՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս։ Փէտր Ազգ-ային Հէ-անդանոցի ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆ

Գ։ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Գին 40 փարա

Կեդրոնատեղին է Ազգ։ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, ի Կ։ Պոլիս Մեծ-Նոր-Խան, մինչեւ Թիւ 48, 49, 50։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կիսքը չը կրող օրինակները վաւերական չեն։

ՏՕՔԹԷՕՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ուղեղի, ողնածուծի եւ բռնկանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից

Ամեն օր, յետ կիսաւուր 23

Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ԶԷՆՈՊ ՄԵՐՃԱՆՃԵԱՆ

Պահէշ-գաբու, Համիտիէ ճատէսի Իքի գաբուլը դեղարանին դիմաց

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ

Պատի, Գրպանի

Ոսկիէ, Արծաթէ եւ Նիքէլէ

ԴՈՀԱՐԵՂԷՆ

Ապարանչաններ, Ռռներ, Օղեր, Մատանիներ, Մեռապեօններ, և այլն։

Վաճառատունը յանձն կ'առնու ամէն տեսակ նորոգութիւներ, ժամացոյցի և գոհարեղէնաց յանձնարարութիւններ։ 2—3

ԵԹԷ
ԿՈՒԶՈՒԻ

ԿԱՂԱՆԴԻ ՆՈՒԻՐ

Աժան ու գեղեցիկ պատկերներ եւ պատկերապարդ ու զբօսալի տետրակներ և այլ նմանօրինակ նիւթեր

ԴԻՄԵԼ

Ա։ Մ։ Դարիպեան վաճառատունը, Թիւ 44։ Եիւքսէք Դալտրրիմ, Ղալաթիա, կամ ի մասնաճիւղն Թիւ 366 Ռուզուն Զարսը, Պոլիս։ 2—8

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ

ԿԱՄ

ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

Հայագէտ Տիմոթիոս Էֆէնտի Զօլաքիտես՝ աշխատակցութեամբ ձեռնհաս օրէնսգէտի մը՝ այս անգամ սկսած է յունականէն ի հայ թարգմանել, և ճոխ բացատրութիւններով ի լոյս ընծայել յիշեալ վերնագրով յոյժ կարեւոր օրինագիրքը։

Տպագրութիւնը սկսած է արդէն։

Բաժանորդագրութիւնը 40 դրշ։ որոյ 20ը կանխիկ և մնացեալը՝ ընտիր կերպով կազմեալ գիրքը յանձնուելէ վերջ վճարելի։

Բաժանորդագրութիւնք կընդունուին Լրագրոյս խմբագրատունը։

ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պէս պէս պարագաներու ստրոյգ և հինգերորդ դասուց ազգային վարքագրաց։

Գրեց Կ։ Ս։ ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ցանցաբարձրեալ Ռուսական Խորհրդոյ Ազգ։ Կեդրոն։ Վարչութեան

Ամեն ազգկանց և նոյն իսկ ամեն ընտանեաց համար յոյժ կարեւոր, մանաւանդ Առողջապահական մասն, որ ամենապարզ ոճով կ'ուսուցանէ առողջութիւնը պահպանելու և հիւանդութեանց առաջն առնելու միջոցները, հիւանդ խնամելու կանոններն եւ յանկարծական հիւանդութեանց եւ պատահարաց նախնական անհրաժեշտ դարմանները։

Կը գտնուի ամեն հայ գրավաճառաց քով։

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐ

Գործարանէ նոր ելած անգլիական բիանօներ, ձայնը ընտիր, և կազմածք հաստատուն, գները խիստ չափաւոր, եւ վերջնական, այնպէս որ յաճախորդը խաբուելու վտանգ մը չունենար երբէք։

Այս առթիւ դիտել տալ կուզենք որ աշխարհիս վրայ չը կայ ուրիշ քաղաք մը որ Լոնտրայի չափ բազմաթիւ գործարաններ և խիստ ընդարձակ առեւտուր մը ունենայ բիանօի վրայ։ Փարիզի չատ մը գործարաններ Լոնտրայի գործարաններուն համար կ'աշխատին թէ որ ըսելու ըլլանք երբէք չափազանցութիւն մը ըրած չենք ըլլար, հետեւապէս կարծել թէ բիանոյին ազէկը մինակ Փարիզէն կ'ելլէ՝ սա անհիմն նախապաշարում մի է և ոչ ուրիշ բան։

Դիմել Կալաթա Թուլումպա փողոց Ատապան Թիւ 11։ 6—10

Նկարիչ Ոսկեզօծող եւ Տաղագիր

Մ։ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Կը ծանուցանէ իւր մեծարոյ յաճախորդաց և արգոյ հասարակութեան թէ՝ այս անգամ իւր նկարչատունը փոխադրած է ի Հասկիւղէ (Էսկի-Զապթիէ) ճատտէսի Թիւ 19, Մեծ։ Բարեղ ազա Ղազարոսեանի Սօսպայի վաճառատան վերնայարկը, ուր կը շարունակէ կատարել նկարչական ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ յանձնարարութիւնք։ մասնաւորապէս վաճառատանց համար կը պատրաստէ ամեն լեզուով եւ գրերով ցուցակներ (Թապէլօ), նոյնպէս ապակւոյ վրայ նորաձեւոտ կլոթ ըսուած հայելւոյ փայլունութեամբ կը գրէ անջընջելի ոսկեզօծ գրեր և նկարներ։ յանձն կառնու նաև տնական չինութեանց ամէն տեսակ նկարմունք, գործակցութեամբ հմուտ վարպետաց։

Գիները չափաւոր։ Գործերուն մաքուր և անխարդախ լինելուն կանխաւ ապահովութիւնք կը տուին։ 4—25

ԻԼԱՆ

ԹԱՋԻՆԷ

ՀԻՍԻԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀԱՐԱՎ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,439 944
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐԻՈՅ 2,488,197

ՆՈՐԹՀԱՐԱՎ ԷՇՈՒՐԷՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,975,500
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐԻՈՅ 1,048,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած գումարին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — **ՄԱՐԻԹԱՑՄ** — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողը կը հրատիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Այի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ· սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Ց· ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ· Պոլսոյ վերոյիշեալ ծրաք Ընկերութեանց

SANTAL DE MIDY

ԴԵՂԱՑՈՐԾ Ի ԲԱՐԻՁ

Պէտք չի թողուր Քոպայի, Քիւբէպի, կազդուրիչ հեղուկներու։ Կը բժշկէ 48 ժամուան մէջ տարափոխիկ հիւանդութիւնները. — մէն մի դեղահատ կը կրէ ոյն անունը սեւ տառերով։

MIDY

Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, 8։

ԼԱՎԸՆԻՈ ՏԷ ՖԱՍԻՅԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՄՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒՈՑ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ

ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՑ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

61, ՐԷԻԻԼԼԻԷ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԹԻՒՆ

100,000,000 Ֆրանք

Լ'ԱՎԼԸՆԻՈ ՏԷ ՖԱՍԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մը ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմատիպ են, ինչպէս շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կոչուսեալ գերամագլխոց մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և գլխավճարք՝ փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար օժիք, Հանգստեան մնալու ծերութեան համար, ցիկանեկամուտներու կազմութիւն, ի մի քան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն հիմնած է 1844 Յունուար 1էն։

Տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Բարսեղ էֆէնտի Թէլլալեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ· Պոլիս, Շէյխ Իսլամ խան, թիւ 11, Պահճէ Գաբու, Պոլի Հ 36

ԴԻՄԷԼ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթոր Ա.էրի Լէրմոյնի հիւանդութեան, այս գեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիկական ֆանդարմանց, որ յառաջ կուգան ճաշամսուտ վայրերու Լէրմոյնց կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և պաղբնիչ ոյժդ յայտնութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը ոյժդ դիմադրելու համար։ Այս ֆիզիկական խանդարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվնաս նիւթերէ մի միջոցաւ, որք թաքնին անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարին լեարդն, և յառաջ կը բերին տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց ամենանեղը արուած է· ջերմն և տաքուա, Թաքուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհանրական ջերմն մանգիսին տենդ և հրատաղ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճաշամսուտ վայրերէ բուրեալ մահաշոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այժմի ջերմն ու տենդդ դեղը կը ընդէ այդ գունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապես անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ կը ծախսուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ Ի Ղալաթիա Կ· Պոլսոյ։ 22

ՄԱՍ

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լէվրբուլ և Մէնչիրկանի Դէջա բանող շոգենաւք

Անունք	Թոնոյ	Անունք	Թոնոյ
Քանոքաս	4200	Պիթեաս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Դէլէթիս	3000
Մէսսոպոթիս	3250	Բէրա	3000
Թիպոս	3250	Լօգիւս	800
Մայսալա	3250	Օլինա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսել	700

Նեղմիս շոգենաւը ամսոյս 26ին Լիվըրբուլէն ասա կ'ելլասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ· Վ· Վիթօլ և Ընկ· Ուլիթոլ խան Ճէնգիզ Մաս և Ընկ· 14 — 31 Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՑԻ

Կ· ԵԱՂԻՊՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց· ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ·

Պահճէ—Գաբու, Ճէլալ պէյ յ խանի դրան կից, Թիւ 10

Զմեռուան առթիւ սոյն հանրածանօթ վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին Զինէ և Ճավոյ ուղղակի հասած նոր տիպք՝ գանազան տեսակ գերբնարիր եւ ազիւ ու անուշաբոյր ամէն ճաշակի յարմար։—Կաղանդի նուէրներու համար-թէյով լեցուն ճաքոնական, Զինական եւ Հնդկական այլ և այլ մեծութեամբ եւ ձեւերով գեղակերտ եւ նկարազարդ տուփեր։—Ցանկացողաց գոհացում տալու համար բնաւ ջանք չը խնայուիր։—Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին փութով և ճշդութեամբ։—Գիները սրոշ եւ խիստ չափաւոր։—Զի'ք սակարկութիւն։

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՀԱՄԱՑՆ ԵՒՐՊ· ԹՈՒՐՔԻՈՅ, ԱՍԻԱԿԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ԿՈԼՏԷՆՊԵՐԿ

Աւէտարանական Առաքեալ

Այս վաճառատուն կը յանձնարարուի հասարակութեան և ամեն մրցման կրնայ դիմադրել իր կերպասներուն ընտիր յատկութեամբը, պատրաստութեան տոկունութեամբը, ինչպէս նաև հանդերձին գեղեցիկ կարուածքովը։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑՔ Ի Կ· ՊՈԼԻՍ

Թիւնէլի քով Թիւ 2, եւ Բարաքէօյի կամուրջին գլուխը Թիւ 28

ՄԵԾԱԲԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱԲԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Հռոտոս	Փիլիպէ	Քիոս	Տրիպոլիս (Սուրիական)
Բավալլա	Բոր-Սաիտ	Թարսուս	Եաֆա
Ռուսճուք	Սելանիկ	Ատանա	Աքէա
Զմիւռնիա	Սամսոն	Պէրութ	Ալեքսանտրիա
Վառնա	Մերսին	Դամասկոս	Գահիրէ և ն· և ն·
Պուրգաս			

ՄԱՔՍԱՄ Ա· Ա· ԱԼԼԷՆԻԷ

ԲԱԼԽԱՐՁՈՒՆՈՅԹ ՄԱՂ· ՆՈՐՈԳՈՒՂ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Դէմս թեւիր շուտ մը անեղանի կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"ՄԷԿ ՇԻՇԸ ԿԸ ԲԱՒԷ։" Բոլոր փորձը ունեցան ամենքը որոնցմէ խրագուցած մազերը իրենց բնական գոյներն դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին գեան մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենդանի մէջ պահել, առանց ուշանալու. շիշ մը ստացիր դէպի Ա Ն Ա Լ Լ Է Ն Հաճոյանալու համար ոսկեայ Տոպրակներէ։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դիմաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row).

Նոյնպէս Բարիզ ու Նիս Եօրք։ Ալեքսանտրի ամեն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անոյշեղի գեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնիճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտրրիմ Էմտոն Բարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17 և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզմիրեան Սոնս չահոտութեանց վաճառատուն։ 2218

ՔԱՈՒԶՈՒԻ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԹԻՔ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԱՀ ՊՐԻԹԻՇ ԲԻՊԼԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յանախորդներու փափագաբանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուք մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուոա և հաստատուն շինուած են նոր քեշէով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուք մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռի մը եւ արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրև նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէմիրճեանի Թիւ 47 և 49 խանութն և բոլոր քաուչուք մուճակ վաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Գոճաման Օղլու խան, Ճարճի Կիտրոլի Թիւ 13 մթերանոցը։

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇՈՒՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ· 23,4 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ· 24,5 Ալեքսանդրիոյ սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի· Պիրէեանի ճամբով

Կշ· 25,6 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Գշ· 25,6 Սուրհանդակ դեպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մեկնելու պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ· 267 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ադդ.—Դեկ· 24|5, երեքշաբթի օրը կ պոլսէն դեպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող սուզնաբոյթ Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանգիստին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ

Օրէ օրէ ելլող ոստիմ կը քաշէ Լիվերբուլ և Արեւելեան Դէջ

Անունք	Թոնոյ	Անունք	Թոնոյ
Ամերիկա	7718	Գերմանիա	4845
Եղբարութիւն	7715	Պրիտանիա	4531
Սկիթիա	7391	Լուսնարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բաղտատիա	5587	Ադրիատիկ	2393
Սիգիլանիա	5517	Ասորեստան	2166
Կալիա	4809	Թարսիտիս	2246
Սիթիա	4557	Բալտիրա	2144
Ամերիկա	2243	Թրինիտատ	899
Քէսար	1876	Մարգարիտ	1856
Շեքսպիր	1614		

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար Thomas C. Joly

Ալեքսանտրիա խան, Թիւ 11 Ղալաթիա

17

ՖՈՆԷԼՈՑԻ ՀԻՄՈՒԱՐԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱԼԼԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Ի Մահմուտ փաշա, Քիւրքի խան, Թիւ 26 եւ 15, եւ Պահճէ-Գաբու, Մաքսատան կարգ, Թիւ 44 Թօհաֆիլէի վաճառատունը·

Թէ՛ մեծ և թէ՛ փոքր քանակութեամբ՝ արանց, կանանց և տղայոց համար՝ անխառն բրդէ, մանեղէ, եւայլն, ուզուած թանձրութեամբ և ուզուած չափով յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին ու պատրաստ կը ծախուին Ֆանէլա շապիկներ, վարտիքներ, մրսոցներ եւայլն։ Մեր ապրանքները կը մրցին եւրոպականներուն հետ թէ՛ ամանութեամբ, թէ՛ դիմացկունութեամբ և թէ՛ իրենց նուրբ ճաշակով։ Ցանկացողք ամէն կերպիւ գոհ պիտի մնան։

ՑՕԴԱՑԱՒԻԼ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐ Ը

ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԻՎԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Շ· ԼԸ ԲԼՏՐԻԷԼԻ ԷՖԷՌԷ Ադէ հատիկները, փոքր քանակութեամբ առնուելով, քիչ ատենուան մէջ կ'անհետացնեն աւանդն եւ քարը (մէզին հետ մէկտեղ քշուող միւս անուժելի նեթերն ալ)։ Ասով է որ այնչափ ազդեցիկ են վերոյիշեալ հիւանդութեանց դէմ։

ԼԸ ԲԼՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ· Ի Բարիզ եւ դեղատանց մէջ։

ԱՆՈՒՇԻ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԻ ՍՊԱՄՆԵՐ, ԱՆՈՒՇԻ ՍԿԱՒԱԿՆԵՐ, ԴԳԱԼՆԵՐ ՈՒ ՍԿՈՒՏԵՂՆԵՐ

ԴԵՂԱԿԵՐՏ ԵՒ ԶԱՐԴԱՐՈՒՆ

Վերոյգրեալ նիւթերն, արդիւնք տեղացի հայ արհեստաւորաց ճարտարարուհեստին, արծաթապօծեալ են հարիւր այլ արծաթով ու նուրբ ճաշակաւ մը պատրաստուած և բուն իսկ արծաթեայ անօթներէն բնաւ տարբերութիւն չունին։ Փափաքողք կրնան դիմել ի Պոլիս Մեծ Շուկայ Վարագէնը խան, վարի յարկ, Թիւ 2, Յովսէփ Թօլեանի սենեակը։

Գլխաւոր Գործակատար Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՆԻԱԼՔ ԼԻԼԱԳՐՈՒԹ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1891 Նոյեմբեր 20 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Դեկտեմբեր 20

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբարէն կամուրջ ելլող շոգենաւաց երթեւեկութիւնք

Ժ· Վ·	
2 15 Եէնիմ· Մէզոպ· Պէյ· Թարպ· Եէնիք· (Եէնիք·ի շոգ· հետ պիտի հաղորդակցի)	37
3 5 Եէնիմ· Մէսարդ· Պէյոիք· Թարպ· Եէնիք· Մ/ոկ· Ր· Հիսար (Ր· Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթ օրերը 3·30ին Պեկէք պիտի հանգիպի	38
3 — Ր· Ա· Գավագ Մէզոպ, Պէյոք· Թարպ· Պէյոգոզ անկից մինչ Գանտիլ· անտի Ա-սիական եղեգրիկնաւամատոյցները հանգիստելով Օրթ·գ և Գանտիլլիի շոգ· պիտի հաղորդցի· և ուր· օրերը Օրթ· գատ Վանիք· Զէնկ· Պէյլը Գալիք Պէշ·	18
3 45 Եէնիմ· Մէզարդ· Պէյոիք· Թարպ· Եէնիք· Ա.Թէն· Մերիկ· Պէյաճ· Ր· Հիսար· Ր· Հիսարի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդացի· (բաց ի ուրբաթ օրերէ	28
4 30 Եէնիմ· Մէզար· Պէօրիք· Թարպ· Եէնիք· Ա.Թէն· Մերիկ· Պէյաճ· Ր· Հիսար· Պէպէք· Պէշիք· ուր·օրերը Ա.Ռվ, Գուբ· Օրթ·	39
6 — Եէնիմ· Մէզոպ· Պէօրիք· Թարպ· Եէնիք· Ա.Թէն·Մերիկ· Պէյաճ·Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվ· Գուբ· Օրթաք· Պէշիկ·	19
7 — Եէնիմ· Մէզար· Պէոիք·քար· Թարպ· Պէյոգոզ Բաշչ· Եէնիք· Մերիկ· Դանրճ· Ր· Ա· Հիսարդանու· Ա.Ռվավ· Զէնկիլէր· Պէյլէր· Օրթաք· Գուգ· Պէշիք· Իսակ·	23
8 — Ա·Ա·Ր· Գավագ Եէնիմ· Մէզար· Պէօք· Թարպ· Եէնիք· Ա.Թէն· Մերկ Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվավ· Գուբ· Օրթաք· Պէշիք	18
10 — Մեզարդ· Պէզ· Թարպ· Եէնիք· Մերկ· Ր· Հիսար Ա.Ռվավ· Օրթաք· Պէշ·	34
Եէնիքէյնդն կամուրջ ելլող շոգենաւ	
2 30 Պոյաճ· Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվավ· Գուբ· Օրթ· Պէշիք·	23
2 45 Եէնիք· Ա.Թէն Մերկ· Պոյճ· Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվավ· Գուբ· Օրթաք· Պէշիք·	19
Ադրիանոպոլիսդն կամուրջ ելլող շոգենաւ	
2 15 Պէպէք Ա.Ռվ· Գուբ· Օրթաք·Պէշիք·	21
2 45 Պէպէք Ա.Ռվավ· Գուբ·Օրթաք· Պէշիք·	23
3 5 Օրթաք·էն ուղղ· կամրջ· [բացի ուր· է]	22
3 15 Պէպէք Ա.Ռվ Գուբ· Օրթ· Պէշիք	19
3 55 Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվ· Գուբ· Օրթ· Պէշիկ·	37
4 35 Օրթաք·էն ուղղ· կամրջ· բացի ուր·	18
4 35 Ր· Հիսար Պէպէք Ա.Ռվ· Գուբ· Օրթ· բաց ի ուրբ·է (ուր· օրերը 4·30ին Պեկէքէն պիտի մեկնի]	22
5 15 Պէպէք Ա.Ռ· Գուբ· Օրթ· Պէշ Գալ· բացի ուր·է	38
6 — Պէպէք Ա.Ռվ· Գուբ· Օրթաք· Պէշիք· (բացի ուր·է)	28
10 10 Մերկեսթէն ուղղ· կամրջ	39
11 10 Պէպէքէն ուղղ· կամուրջ [բացի ուր·է]	23
Ադրիանոպոլիսդն կամուրջ ելլող շոգենաւ	
2 15 Վ·ոսփ· Զէնկիլէր· Պէյլէր· Գուգ· Պէշիք· [բացի ուրբաթէ]	33
2 20 Պէյոգոզ Բաշչ· Եէնիք· Զուգ· Դանրճ· Պոյճ· Ր· Ա· Հիսար Գանու· Ա.Ռվ· Զէնկ· Պ·ոլ·Օրթ· Գուգ· Իսակ·Պէշիք· Գալ·	1
3 40 Ա· Հիսար Գանու· Ա.Ռվ· Զէնկիլէր· Պէյլէրդ· Գուգի· Պէշիք	34
3 40 Պէյոգոզ Բաշչ·Զուգ· Դանրճա Ա· Հիսար Գանու· Օրթ· (Գանանիլի շոգենաւին կը հաղորդակցի· ուրբաթերը բացի Օրթ·է Վ·ոսփ·ը· Զէնկ· Պէյլ, Գուգի· Պէշիք· պիտի հանդիպի)	18
4 35 Գան· Վ·ոսփ·Զէնկ·Պ·ոլ· Գուգնճ· Իսակ· [բացի ուրբաթէ]	33
4 45 Պէյոգոզ Բաշչ· Զուգ· Գանդ· Ա· Հիսար· Գանու·Վ·ոսփ·Զէնկ· Պ·ոլ·Գուգ· Պէշիք·	21
7 — Մերկ·Ր·Ա·Հիսար Գանու· Ա.Ռվ· Զէնկ· Պ·ոլ· Օրթ·Գուգ· Պէշիք· Իսակ·	1
9 — Պէյ·Թարպ· Պէյդ·Բաշչ· Զուգ· Գանդ·Ա.Հիսար Գանու· Զէնկ· Պ·ոլ· Գուգ· Իսակ·	22
10 — Պէյոգոզէն Բաշչ· Գանդ·Ա·Հիսար Գանու· Զէնկ· Պ·ոլ· Գուգ· Իսակ· (բացի ուրբաթէ)	21
10 30 Զէնկիզիուզէն ուղղակի կամուրջ· (ուրբաթ օրերը Գանտիլլէն)	28
11 — Կգնանք·էն ուղ·կամրջ· (բացի ուր·է)	19
Բոսֆոր կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եղեգրէ երթեւեկով շոգենաւաց ժամերը	
3 0 Պէշիք· Սրթաք· Գուգ Ա.Ռվ· Պէպէք Ր· Հիսար [բացի ի ուրբաթէ]	34
3 40 Գալաթ· Իսակ· Պէշիք· Գուգի· Օրթ· Պէյլէր· Զէնկիզ· Ա.Ռվ· Գանտիլ· Ա.Ա.Ր· Հիսար Գանլճ· Մերկ·Եէնիք· Բաշչ· Պէյդ· Թարպ· Պէզ· Մէզ· Եէնիմնամալէ	23
4 15 Պէշիք· Օրթ· Գուգ· Ա.Ռվ· Պէպէք Ր·Հիսար Պոյաճ· Ա.Թէն·Եէնիք· Թարպ· Պէյիրբ· Մէզարդ· Եէնիմնամ·	19
5 20 Իսակ· Պէշիք· Գուգի· Օրթաք· Պէյլ· Զէնկ· Ա.Ռվ· Գանու· Ա.Ա.Ր· Հիսար Գանլ· Զուգ· Բերկ	1
6 — Գալաթ· Պէշիք· Օրթաք· Գուգ·Ա.Ռվավ· Պէպէք· Ր· Հիսար Մերկ· Եէնիք· Պէյոգոզ· Թարպ· Պէյիրբ· Մէզարդ· Գալաթեր	18
7 — Պէշիք· Իսակ· Գուգի· Պէյլ· Զէնկ· Ա.Ռվ· Գանու· Ր· Հիսար Պոյճ· Գանլ· Եէնիք· Թարպ· Պէյրբ·	22
8 30 Պէշիք· Օրթ· Ա.Ռվավ· Պէպ· Ր· Հիսար Մերկ· Եէնիք· Թարպ· Մէզար· Պէզ·	34
9 20 Պէշիք· Օրթաք· Գուգ· Ա.Ռվավ· Պէպէք Ր·Հիսար Մերկ·	39
10 5 Պէշիք· Օրթ· Գուգ· Ա.Ռվ· Պէպէք Ր·Հիսար Պոյաճ· Մերկ· Եէնիք· Թարպ· Պէզ· Մէզարդ· Եէնիմնամ·է (ուրբաթերը 10 վերին. Եաքը)	38
10 45 Ր· Հիսար Պոյաճ· Մերկ· Ա.Թէն· Եէ-նիք, Թարպ· Պէոյիրբերէ· Մէզար· Եէնիմ· (ուրբաթերը չկիպ)	18
11 20 Նէնիք· Թարպ· Պէզ· Մէզարդ· Եէնիմ· [ուրբաթերը Պոյաճրգիւղ]	39
11 35 Պէպէք Ր· Հիսար Պոյաճ· Մերկ· Ա.Թէն· Եէնիք·	19
Կամուրջէն Ադրիանոպոլիսդ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը	
3 20 Կամուրջէն ուղղակի Ր· Հիսար	37
4 40 Ուղղակի Պեպէք (ուրբ ները 3·35)	38
5 25 Ուղղակի Պեպէք [բացի ուր· օրերէ]	23
10 30 Պէշիք· Օրթ· Գուգրուչ· Ա.Ռվավ· Պեպէք (Ուրբաթ օրերը չի կայ)	23
11 15 Գալ· Պէշիք· Օրթ· Գուգ· Ա.Ռվավ· Պեպէք Ր· Հիսար· Պոյաճրգ·	28
11 45 Պէշիք· Օրթ· Գուգրուչ· Ա.Ռվ· Պեպէք	21
12 — Պէշիք· Օրթ· Գուգ· Ա.Ռվավ·	23
Կամուրջէն Ասիական եղեգրէ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը	
3 — Ուղղակի Ա· Հիսար [բացի ի ուրբաթէ	34
3 15 Իսակ· Գուգի· Պէյլ· Զէնկ· Վանիք· Գանու· Ա· Հիսար Գանլ· Զուգ·ուգ· Բաշչ· Պէյդ·	23
3 55 Ուղղակի Գանու· (բացի Ուր·օրերէ)	34
8 45 Գուգ· Պէյ· Զէնկ· Վանիք· Գանու· Ա· Հիսար Գանրճա· Ջուպ· Բաբա պաշճէ· Պէյդ·ոզ [բացի ուրբաթէ]	21
9 45 Պէշիքթաշ Գուգի· Պէյլէր· Զէնկէլ· ուրբաթերը 9·30ին Վանիք· Գնալ·	28
10 10 Պէշիկ· Գանար· Ա· Հիսար Գանլ· Զուգ· Բաշչ· Պէյդ· Թարպ· Մէզդ· Ր·և Ա· Գաւառներ	37
10 20 Գալաթ· Պէշիկ· Իսակ· Գուգի· Պէյլէր· Զէնկ· Գուգրչ·Ա.Ռվ· Գանու· Ա·և Ր· Հիսար Գանլճ· Մերկ Եէ-նիք· Բաշչ· Պէյդ·ոզ	1
10 40 Իսակ· Գուգ· (Բացի ուրբաթէ)	19
11 10 Պէշիք· Գուգի· Պէյլ· Զէնկէլէր· Վանու· Գանու· Պէշիք (Ուրբաթ օրերը Իսակ· (Գանանիլի միւս շոգենաւին հետ պիտի հանդիպի)	38
11 22 Գանուկ· Ա· Հիսար Գանլճ· Զուգ· Բաշչ· Պէյդ·ոզ (ուրբ· Գուգ·)	22
11 45 Գալաթ· Գուգ· Պէյլ· Զէնկ Վանիք Գանու· (Փոթորկալից օրերուն· այս շոգենաւ Գանտիլի չի պիտի հանդիպի	34
12 — Իսակ· Գուգ· (Բացի ուր· և շաբաթէ)	15

Առաւօտները Եէնիմահալլէն ժամ 4 30 անցած և երեկոյները կամուրջէն ժամ 8 40ին Պէյդոզ և Պէյդոզէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին ուրբաթական եղեգը և 10ին Մեզարդ·էն և երեկոյները 10 40ին կամուրջէն Իսակ· գացող շոգենաւ բնաւ չպիտի ընդունին։

Փոթորկալից օրերուն Պեթն· Մեզարդուրնու և Ր· Գավագ շոգենաւ չպիտի հանդիպի։

ԻՄՈԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

| Իսկիսարէն |